

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, GRUODŽIO – DECEMBER 8, 2016 • Vol. CVII Nr. 145 Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-07-16

Aštuoneri metai su Prezidentu V. Adamkumi

Parodos autorė Džoja Barysaitė su savo herojais Prezidentu Valdu ir Alma Adamkais.

VITALIUS ZAIKAUSKAS

Per abi Prezidento Valdo Adamkaus kadencijas šalia jo visada buvo garsi fotografė Džoja Gunda Barysaitė. Ji nuolat fiksavo Prezidento veiklą, dalyvaudavo visuose posėdžiuose, susitikimuose, priėmimuose, šventėse, kelionėse po visą pasaulį. Tų nuotraukų buvo galima matyti ne tik Prezidentūros tinklalapyje, ne tik lietuviškoje bei užsienio spaudoje ir interneto svetainėse.

Tačiau tai buvo oficialios nuotraukos.

O Vilniuje, Rotušėje, gruodžio 5 dieną rinkosi Prezidento ir fotografės draugai, kolegos, daugybė žurnalistų ir fotografų: čia Džoja Barysaitė atidarė savo darbų parodą, kurioje Prezidentas parodytas visiškai kitoje, ne visiems matytoje aplinkoje.

– 3 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

„Krėviukų kampas“
Philadelphijos mugėje – 4 psl.

D. Šakinis:
„Tikslas – laiminga šeima“ – 8 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Neša pasauliui lietuvišką dainą

Pianisto iš Lietuvos Roko Zubovo (k.) ir amerikiečių tenoro San-ky Kim lietuviškų dainų koncertas sužavėjo gausiai susirinkusius žiūrovus. Jono Kuprio nuotr.

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Korėjietis, netikėtai uždainavęs lietuvių kalba, nustebino ir sužavėjo į būsimo leidinio „Anthology of Lithuanian Art Songs“ pristatymą susirinkusius žiūrovus. Balzoko lietuvių kultūros muziejuje penktadienį, gruodžio 3-čiosios vakarą vyksiamame koncerte žmonės galėjo mėgautis dviejų muzikos garsenybių – amerikiečių tenoro San-ky Kim ir lietuvių pianisto Roko Zubovo pasirodymu bendrai sureng-

toje paskaitoje-rečitalyje.

Koncertą pradėjo Vytauto Didžiojo universiteto Muzikos akademijos fortepijono katedros profesorius Rokas Zubovas. Jis atliko savo garsaus prosenelio kompozitoriaus Mikalojaus Konstantino Čiurlionio lietuvių liaudies dainų aranžuotą fortepijonui „Mikit, lankos“. Likusi koncerto dalis buvo skirta lietuviškoms dainoms. Jas dainavo Texas Christian University operinio dainavimo docentas, tenoras dr. San-ky Kim. Solistui akompanavo R. Zubovas.

– 7 psl.

Tas, kuris padėjo bent vienam vieninteliam žmogui, suvokė gyvenimo prasmę – Stefan Zweig

NUOMONĖS, KOMENTARAI

Kai du mušasi

VITALIJA DUNČIENĖ

„Drauge“ pastebėjau porą straipsnių, kuriuose pašaipiai atsiliepiama apie Lietuvos žmonių pasirinkimą – Lietuvos likimą patikėti Valstiečių ir žaliųjų sąjungai. Viename rinkėjai vadinami „sovietinės okupacijos sukvailintais žmonėmis, nesugebančiais susigaudyti, kad Valstiečių-žaliųjų partijos pirmininkas Ramūnas Karbauskis yra Rusijos patikėtinis, vedantis prorusišką politiką, nepakvietęs į koaliciją Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų partijos, rinkimuose užėmusios antrąją vietą“. Kitame skaitytojai bauginami, kad R. Karbauskis yra „populistas ir diktatorius, priklausantis pasaulio radikalams, gal net finansuojamas Maskvos ir vesiantis Lietuvą į chaosą“.

Lietuviškoje žiniasklaidoje pastaruoju metu labai daug rašoma apie Lietuvos Valstiečių ir žaliųjų sąjungą (LVŽS) ir jos pirmininką Ramūną Karbauskį. Mums, kaip visada, belieka pasirinkti, kuria informacija tikėti akiai, kokia – kritiškai ir kokią informaciją atmesti kaip pletkų, šmeižto ir spekuliacijų rinkinį.

Aš Ramūno Karbauskio nepažįstu, bet skaitydama straipsnius, klausydama šio žmogaus minčių susidariau išpuodį, kad jis yra tikras Lietuvos patriotas, blaivininkas, sumanus verslininkas, atkaklus žemaitis, kaimo vaikas, kurio vadovaujamos partijos credo yra „Tarnystė Lietuvai yra mūsų sąžinės ir garbės reikalas“. Mums belieka apsispręsti ir atsakyti sau į klausimą: ar būtume laimingesni, jeigu minimos partijos credo Lietuvos vardas būtų pakeistas kitos šalies ar sąjungos vardu.

Dauguma Lietuvos žmonių mano, kad visos anksčiau buvusios valdžioje partijos pataikavo svetimiams, naudojosi valdžia savo gerovei kurti ir visiškai nesirūpino Lietuvos žmogaus reikmėmis. Lietuviškoji Lietuva nyksta kaip pavasarinis sniegas: nesibaigianti emigracija, beviltiškumas, korupcija, išplitęs alkoholizmas, savivadybės, lietuviakalbių piliečių naikinimas, nepagarba tautiškumui... LVŽS pažadėjo stabdyti Lietuvos nykimą, ir Lietuvos žmonės patikėjo. Ar mes parodysim pagarbą rinkėjui, pasveikinsim nugalėtojus ir stosis į vieną gretą, kurdami Lietuvos gerovę? Ar kursime ir skleisime gaudus, kad išrinktieji į Seimą ir už juos balsavę yra Lietuvos priešai? Jeigu padarysime pastarąją išvadą, tada beliks tik pasirinkti kovos būdus su „Lietuvos priešais“. Bet niekad neužmirškime, kad „kur du mušasi, trečias laimi“.

Ar tikrai jau toks bausis LVŽS pirmininkas R. Karbauskis, kaip jį bandoma vaizduoti? Nemanau. R. Karbauskis kvietė į koaliciją antrą vietą Seimo rinkimuose laimėjusią Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų partiją. Deja, konservatorių partijos vadovas Gabrielius Landsbergis tai daryti atsisakė. Buvęs Lietuvos ambasadorius Washingtono konservatorius Zygmantas Pavilionis, už kurį balsavo daugelis JAV lietuvių, siūlomos koalicijos situaciją apibendrino taip: „...konservatoriai, atsisakydami koalicijos su Valstiečių ir žaliųjų sąjunga, iš esmės pasidavė Maskvos žaidimams“.

Išrinktieji jau suformavo naują ministrų kabinetą, kurio daugumą sudaro jokioms partijoms nepriklausantys jauni profesionalai. Konservatorius Andrius Kubilius naują vyriausybę įvertino taip: „Bendrai S. Skvernelio pateiktą vyriausybę vertinu

pozityviai“. Prezidentė Dalia Grybauskaitė naujos vyriausybės ministrus apibūdino viltinai: „Išsilavinę, turintys vadovavimo patirties

Lietuvoje ir užsienyje. Naujojo ministrų kabineto nariai teikia vilties, kad galime pereiti prie kokybiškesnio valstybės valdymo nei buvo iki šiol“.

Taigi nieko baisaus neįvyko. Lietuvos žmonės pasirinko naujus vadovus, tikėdamiesi, kad pastarieji, skirtingai nuo buvusiųjų, pradės labiau rūpintis ne savo ar savo partijos reikalais, o Lietuvos žmogaus ir Lietuvos likimu. Jeigu Lietuvos žmogui skauda širdį dėl Lietuvos likimo ir jis apie tai išdrįsta pasakyti, tai nereiškia, kad jis yra Putino garbintojas, „vatnikas“, radikalas – Lietuvos priešas. Jeigu žmogus prekiauja su Rusijos verslininkais, tai dar nereiškia, kad jis „Rusijos patikėtinis“. Kai aš nueinu pirkti lietuviškų maisto produktų į parduotuvę, kurios savininkai yra imigrantai iš Rusijos, niekada negalvoju, kad jie yra Lietuvos draugai ar patikėtiniai. Atvirkščiai, manau, kad jie, ieškodami sau didesnės naudos, pasinaudoja Lietuvos maisto gamintojų produkcija, jeigu jiems tai naudinga.

Žmogus yra daug daugiau, negu jam kabinamos etiketės: „ji/s yra Lietuvos išdavikas, jeigu prekiauja su tokia ir tokia šalimi; jeigu dėl kokių nors aplinkybių buvo priverstas priimti gyvenamos vietos pilietybę ir panašiai“. Prisiminkime Lietuvos istoriją. Šiandien su pagarba ir dėkingumu prisimename Vasario 16-osios signatarus, kurie 1918 m. istorinėse aurose blaškoma Lietuvos laivėlį išvairavo kaip savarankišką, nepriklausomą. Neužmirškime, kad beveik visi Vasario 16-osios signatarai studijavo Maskvos arba Peterburgo universitetuose. Be abejo, Rusijoje jie turėjo daug draugų ir pažįstamų, bet tai jiems nesutrukdė paskelbti pasauliui apie Lietuvos nepriklausomą valstybę ir paaugoti savo valstybei visą gyvenimą. Lietuvos istorikas Simonas Daukantas Pe-

terburge dirbo caro tarnyboje valdininku ir 1841 metais išrūpino leidimą steigti lietuviškas parapiškas mokyklas. Dabartinės lietuvių kalbos kūrėjas Jonas Jablonskis savo didžiajam lietuviybės darbui ruošėsi Maskvos universitete. Dar prisiminkime vyskupo M. Valančiaus nuopelnus Lietuvos žmonėms keliant jų kultūrą, šviečiant, keliant iš visiško nusigėrimo ir moralinio supuvimo. Bet skelbiama, kad vyskupas buvo caro draugas, kuriam caras net dovanas dovanojęs: „Konsekracijos proga vysk. Valančius iš caro gavo dovanų: 1000 rublių, briliantinį žiedą, mitrą ir pastorą“. Ką aš noriu šiais istoriniais pavyzdžiais pasakyti? Lietuviai, kurie studijuoja Rusijoje ar prekiauja su Rusijos verslininkais, gali būti ne mažiau naudingi Lietuvai, negu tie, kurie gyvena Vakarų šalyse. Nebūkime tokie trumparegiai ir neatimkime iš dalies tautiečių galimybės tarnauti Lietuvai.

Lietuvos žiniasklaidoje skaitant pranešimus apie komisijas, kurios tikrina, ar naujasis premjeras Saulius Skvernelis nepadarė pažeidimų prieš 10 metų tvėrdamas prie savo namų tvorą (prieš 10 m. jau buvo tikrinta ir pažeidimų nebuvo rasta!); skaitant viešai platinamas „slaptas pažymas“ apie R. Karbauskio „nusikaltimus“... supranti, kad suinteresuoti asmenys dės visas pastangas, kad šios Vyriausybės darbas nebūtų sėkmingas.

Palinkėkime naujiems Lietuvos vadovams ir visiems Lietuvos geros valios žmonėms stiprybės ir Dievo palaimos sprendžiant Lietuvos likimą. Ar Lietuva išsigelbės iš dabartinio nuosmukio ir sulauks šviesesnės ateities, priklausys ne tik nuo naujos valdžios „stebuklingų“ sprendimų, bet ir nuo kiekvieno iš mūsų geranoriškumo, pastangų, valdžios sprendimų palaikymo, sąžiningumo, pasitikėjimo Dievu. Artėjant Kalėdoms prisiminkime, kad tik būdami vieningi, pagarbūs savo artimam, užjaučiantys... mes tampame stiprūs ir verti turėti savo tėvynę laisvą ir nepriklausomą.

A. Butkevičius savo Vyriausybei rašo aštuonetą

Šiai Vyriausybei nepavyko įgyvendinti mokslo ir studijų bei sveikatos apsaugos sistemos reformos, sako kadenciją baigiantis premjeras Algirdas Butkevičius ir savo vadovaujamo Ministrų kabineto darbą linkęs vertinti aštuonetu.

Trečią dieną, gruodžio 7 dieną, įvyko paskutinis šios socialdemokrato A. Butkevičiaus vadovaujamos Vyriausybės posėdis ir pasitarimas. Tačiau, anot laikinąjo premjero, paskutinis posėdis buvęs toks pat kaip ir eiliniai posėdžiai, nesijautė jokios nostalgijos, ministrų veiduose nebuvo matyti liūdesio.

„Paskutinio posėdžio metu irgi elgėmės labai atsakingai – visi klausimai, kurie iki galo nebuvo suderinti, į darbotvarkę nebuvo įtraukiami. Nebuvo jokio noro, kad dar čia, paskutiniame posėdyje, kažkokius klausimus įtrauktume papildomai, tarsi būtų galima juos užbaigti ir priimti, ir tikrai to principo netaikėme“, – žurnalistas sakė A. Butkevičius.

1-oje eilėje (iš k.): finansų ministrė R. Budbergytė, premjeras A. Butkevičius, žemės ūkio ministrė V. Baltraitienė, kultūros ministras Š. Birutis; 2-oje: krašto apsaugos ministras J. Olekas; 3-oje: aplinkos ministras K. Trečiokas, užsienio reikalų ministras L. Linkevičius, susisiekimo ministras R. Sinkevičius, vidaus reikalų ministras T. Žilinskas; 4-oje: ūkio ministras E. Gustas, teisingumo ministras J. Bernatoniš; 5-oje: sveikatos apsaugos viceministras V. Gavrilo, energetikos ministras R. Masiulis, Švietimo ir mokslo viceministrė S. Kauzonienė, Vyriausybės kanclerio pareigas atliekantis R. Vaitkus.

Adomo Mickevičiaus (LRV) nuotr.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Administracija –
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.
Nepanaudotų straipsnių nesaugojame.

Negali tvirtinti, kad sovietinės nomenklatūros era baigiasi, bet tam tikrų ženklų esama.

Po vieno pretendento į teisingumo ministrus sėkmingo kilimo ir gėdingo kritimo kietoji žurnalistė Indrė Makaraitytė „Delfyje“ klausė: ar jums nekyla klausimas, iš ko jie gyvena? Ji turėjo mintyje buvusios sovietinės nomenklatūros jaunimėlį. Beje, šis jaunas, vos 28-erių jaunuolis, jau pabuvęs viceministru ir spėjęs laimėti valstybinės institucijos vadovo postą, užkliuvo ir man. Tik šios personas blizgančios karjeros netikėta pabaiga mums padėjo pažvelgti į skirtingus dalykus: kolegė sukaupe dėmesį į „buvusiųjų“ jaunimėlio gyvenimo patogumus ir privalumus, o man susiklostė išvada, kad kvepia nomenklatūros pabaiga. I. Makaraitytė kalba gerai: „Jie, naujoji nomenklatūra, žino, kaip veikia sistema. Tau nėra nė trisdešimties, bet jau vairuoji ‘Lexus’. Pripušęs į alkotesterį, skambini pagalbos. Tą pagalbą susiveiki operatyviau nei bet kuris kitas mirtingasis, nes nuo vaikystės žinai sistemą. Ir sistema veikia. Taip pat žinai, kuris hobis yra labiausiai tinkamas žmogui, kuris eina į didžiąją politiką ir žino, kaip tai daryti iš tėvo pavyzdžio” ir t. t.

Neišdegė

To mūsų minimo galėjusio tapti teisingumo ministru paskutinė istorijėlė tokia: jaunuolių koalicijos partneriams pasiūlė socialdemokratams, – jaunas, vėržlus, žibančiom akim. Įtikino net valstiečių-žaliųjų ministrą pirmininką ir jų ideologinį vadą – partijos pirmininką, visišką blaivininką, nors jaunuolio veidelis nebuvo panašus į blaivininko. Vadai sakėsi netgi žinoję, kad jaunuolis, būdamas teisingumo viceministru, neblaivus papuolė į policijos akiratį ir gavo baudą (beje, iki 2015 m. jis buvo padaręs dar tris kelių eismo taisyklių pažeidimus) bei neteko teisės vairuoti automobilį; nevairuoja iki šiol. Netgi Prezidentė esą tai žinojo (dabar sako – ne viską žinojo), bet leido pasitaisyti. Bet demokratijos ir atviros visuomenės laikais, – o tokių požymių pas mus jau esama, – kai kas nenurimo. Gal žurnalistai, gal ir „geri draugai” ar konkurentai, kurie žinojo daugiau, ir jaunuolis buvo išvilktas į dienos šviesą.

Kai policijos pareigūnai konstatavo, kad yra neblaivus, kaip įprasta „gudručiams”, jis nuvažiavo į Kretingos ligoninę („bėda” atsitiko Nidoje) ir pasidarė kraujo tyrimą, kuris rodė, kad yra „švarus”. Žinoma, nuvažiavo po valandos ar vėliau, – esą užtruko kelyje. Kodėl kraujo tyrimo nedarė Klaipėdoje, vėliau aiškino tuo, kad ten gydytojais dirba jo tėvai. Su prask – yra labai teisingas, nenorėjo būti įtartas nesąžiningumu. Nors niekas tuo nepatikėjo – greičiausiai tėveliai susitarė su kolegomis Kretingoje, kad pagelbėtų sūneliui. Pagelbėjo, spėjama, kad kraują „išvalė”: – t. y. sukeitė su vėliau darytu tyrimu. (Dabar, žinoma, bus užvesta byla ir viską patikrins.) Bet to negana – jaunuolis policininkams nepasisakė, kad yra viceministras, todėl jo pavardė nepapuolė į viešuosius sąrašus, kuriuos mato žurnalistai. Griūtis prasidėjo, kai paaiškėjo, jog jaunuolis nuslėpė šią savo nuodėmę. Ir tai įvyko jau Prezidentei patvirtinus jį ministru. Galima įsivaizduoti, koks buvo Prezidentės apmaudas. Ji tuojau pat išbraukė jį iš ministrų sąrašų, nors dekretas jau buvo pasirašytas (iki galutinio taško trūko tik priesaikos Seime). Atsivadėjo jo premjeras bei partijos vadas. Neteks jis ir gudriai susiveiktų pareigų. Mat baigiantis kadencijai, kad neliktų be nieko, jis buvo pasirūpinęs vienos valstybinės įstaigos vadovo kėdę. Neva dalyvavo konkurse, nors žurnalistai jau anksčiau buvo pradėję galastį plunksnas, kad tą postą jis gavo neteisėtai, esą jam sąlygos buvo sudarytos specialios. O kas jam padėjo? Žinoma, socialdemokratų nomenklatūra, – savųjų ratelis.

Jau net gaila vaikino – susigadino gyvenimą, juk jam dar nėra net 30-ies, bet, kita vertus, kažkas turi būti pirmas. Anksčiau ar vėliau sovietinės nomenklatūros era turėjo baigtis.

Kitos istorijos

Ar tai sutapimas, ar prasidėjus naujai politikų kadencijai (pralaimėjus socialdemokratams) išdrąsėjo teisėsauga, bet tuo pat metu pakliuvo ir visas būrelis Kauno rajono savivaldybės vadovų, kurie yra taip pat socialdemokratams (Kauno rajoną jie valdė nuo neatmenamų laikų). O istorija vėlgi labai

Sovietinės nomenklatūros era baigiasi?

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

paprasta ir įprasta sovietinei nomenklatūrai – savivaldybės administracijos direktorius pasamdė (ar neva skelbė konkursą) bendrovę remontuoti savivaldybei priklausančias šilumą gaminančias katilines. Žinoma, gavę stambų užsakymą verslininkai sutiko atsilyginti – teisėsauga jau išaiškino, kad už tai jie turėjo suremontuoti direktoriaus namą pakaunėje, medžiagas imdami iš remontuojamų katilinių. Kaltinimai pateikti ne tik direktoriui, bet ir vicemerui, o kaip specialusis liudytojas jau apklaustas ir rajono meras (kol kas dar neužtenka duomenų apkaltinti, bet greičiausiai tai tik laiko klausimas), vėlg socialdemokratas.

Grįžtant prie teisingumo ministro istorijos reikia pasakyti, kad jį protegavo dabartinis vidaus reikalų ministras, senas socialdemokratas. O į kitos ministerijos ministrus socialdemokratams stumia irgi buvusios nomenklatūros atžalą. Mindaugas Sinkevičius, būsiamasis ūkio ministras, yra įtakingo socialdemokrato, anksčiau – LDDP veikėjo, o dar anksčiau – ir visas pakopas nuo komjaunimo iki komunistų partijos perėjusio Rimanto Sinkevičiaus (besibaigiančios kadencijos susisiekimo ministro) sūnus. Kolegė I. Makaraitytė minėtame straipsnyje klausia: „Ar sutapimas, kad kai socdemų partijos senbuviai skaudžiai pralošė rinkimus, ir kai aplinka skatina leisti veikti jaunimui, skleidžiasi naujasis nomenklatūros žiedas? Viskas sutvarkyta šių vaikų gyvenimuose... Jie mato ir analizuoja, ko reikia Lietuvoje sparčiai karjerai. Ir renkasi, kas yra svarbiau – protas, idėjos ar ryšiai ir politinis stogas. Ir mes žinom, kas laimi. Mus stebina, kad L. Kukuraitis (valstiečiai-žalieji socialinių reikalų ministru jį pasiėmė iš ‘Ca-

ritas’, kuriam jis pastaruosius penkerius metus vadovavo. Red.) neišgali uždirbti ir išlaikyti šeimos vienas pats, bet nekyla klausimas, iš ko ir kodėl taip gerai gyvena nė 40 nesulaukę socdemų nomenklatūros žiedai. Sąmoningas pasirinkimas dirbti su nuo visuomenės atskirtaisiais reiškia, kad turtų nesukaups. Bet juk tai – jokia vertybė. Atvirkščiai. Esi lūzeris, kad neuždirbi...

Mindaugas Sinkevičius savo biografijoje rašo, kad jam patinka skaityti knygas. Bet lygiai taip pat labai patinka medžioklė. Kaip ir A. Butkevičius ar J. Bernatoniš, jaunoji nomenklatūra žino, kad politikas be žiniasklaidos užnugario – lengvas grobis. Ir todėl turi kanalus. M. Sinkevičiui užsitikrinti kanalą padėjo tėvo ministerijos vadovaujami ‘Lietuvos geležinkeliai’, kurie dosniai parėmė ‘Lietuvos ryto’ krepšinio komandą. O J. Pagojus (pretendavęs į teisingumo ministrus. Red.) greičiausiai irgi tikėjosi išsisukti per savo sesers vyrą Algirdą Kumžą, kuris yra ‘Lietuvos ryto’ valdybos narys. ...J. Pagojus partijoje yra Etikos ir procedūrų komisijos pirmininko pavaduotojas. Anot šaltinių, jis buvo tas, kuris įtikinėjo bičiulius nesvarstyti Vijūnelės skandalo sukūrin patekusių Druskininkų mero Ričardo Malinausko ir premjero A. Butkevičiaus”...

Ir laiminga pabaiga

Sunku sekti visus tuos nomenklatūrinių ryšių vingius, tai tegu į juos gilinaisi teisėsauga, mums svarbiau, kad jų neliktų. Pvz., susisiekimo ministru (spėjama, kad prezidentės iniciatyva) taps Rokas Masiulis (buvęs energetikos ministras), kuris deleguojamas išpajioti nomenklatūrinių ryšių labiausiai korumpuotoje srityje, nes pro čia plaukia didžiausi valstybės ir Europos pinigai (asfaltas juk viską sugeria). Va, taip, lašas po lašo... ir vieną rytą pabusime laivoje nuo sovietinės nomenklatūros Lietuvoje. Žinoma, ir tada turėsime problemų. Liberalų godumas (su kyšiu papuolė pirmininkas, paskui jį klimpsta ir vicepirmininkas) jau išryškėjo, bet tai kita tema.

Aštuoneri metai su Prezidentu V. Adamkumi

Atkelta iš 1 psl.

Netikėti rakursai, tarsi Prezidento darbo užkulisiai. Ir ne vien darbo. Prezidentas – linksmas ir nuliūdęs, energingas ir pavargęs, tartum netyčia užklyptas, tuomet, kai norėjosi pabūti vienam...

Tačiau nepagalvokite, kad Džojos parodoje portretai „paparaciški”, ciniški ar familiarūs – anaipatol. Prezidentas parodytas pagarbiai, kai kuriose nuotraukose netgi romantiškai. Bent kiek asmeniškai pažįstant autore, žinant jos vidinę eleganciją ir inteligenciją, nė negalima tikėtis „kažko tokio” – peržengiančio ribas.

Pristatymą vedęs žurnalistas ir publicistas Arnas Ališauskas (kartu su Džoja dirbęs abi kadencijas Prezidento komandoje) pasakojo, kad kartais jis bijodavęs

paprašyti Džojos nuotraukos – ar užsienio svečiui, ar naujienu agentūrai, nes ji atnešdavusi ne vieną, o keliolika savo darbų. Tada, pasak, A. Ališausko, būdavo labai sunku atrinkti vieną iš šūsnies nuostabiausių, profesionaliausių nuotraukų...

Parodoje – 65 fotografijos. Šis skaičius ne atsitiktinis – jau tiek metų (nedaug kam žinomas šis faktas) Valdas Adamkus drauge su savo gyvenimo palydove, žmona Alma Adamkiene. D. Barysaitė sako: „Du mieli, jautrūs ir elegantiški žmonės ranka rankon jau 65 metus eina per gyvenimą. Tai sušildo ir įkvepia. Daugiau nei dešimtmetį turėjau garbės ir laimės

būti šalia ir fotografuoti. Ir dirbant, ir keliaujant, ir poilsio akimirka. Tai nepakartojama patirtis, kuria noriu su Jumis pasidalinti.”

Paroda taip ir pavadinta – „Adamkai”. Ji veiks visą gruodžio mėnesį.

Nuotraukos: 15min.lt, Diena.lt, ELTA, Facebook

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

„Krėviukų kampa“ sėkmingai dalyvavo Philadelphijos mugėje

IRINA MELIKOVA

Šiais metais Philadelphijos Vinco Krėvės lituanistinė mokykla ruošti šventėms pradėjo daug anksčiau. Susirinkę į mokyklėlę rugsėjo pradžioje, jau nuo spalio mėnesio vidurio mokytojai ir mokinukai puolė ruošti kalėdinius atvirukus ir žaisliukus.

Pasisekimo sulaukė vaikučių ir mokytojų pagaminta kalėdinė atributika, kurią mugės metu vaikučiai siūlė įsigyti. Jaunajai pardavėjai Austėjai Mateliūnaitėi pasisekė surinkti daugiausiai lėšų.

Norėdami praplėsti savo veiklą, rinkome lėšas ir kvietėme visus aplankyti „Krėviukų kampa“ – mokyklos mokinių staliuką JAV Lietuvių Bendruomenės organizuojamoje kasmetinėje mugėje lapkričio 5 ir 6 dienomis Lietuvių namuose Philadelphijoje. Padėjo visi: tėveliai ir seneliai kepė pyragus ir gamino „Tinginį“, rūkė viščiukus, kūrė kalėdinius papuošimus, aukojo naujus daiktus ar organizavo dovanas loterijai.

Prie loterijos sėkmės prisidėjo ir rėmėjai. Bet didžiausio pasisekimo sulaukė mūsų vaikučių ir mokytojų pagaminti žaisliukai, atvirukai ir kita kalėdinė atributika, kurią mugės metu vaikučiai patys nešiojo krepšeliuose ir siūlė lankytojams įsigyti. Niekas negalėjo atsispirti jų šypsnelėms.

Aukos ir surinktos lėšos viršijo mūsų užsibrėžtą tūkstančio dolerių sumą. Dosnūs Kazickų šeimos fondas pažadėjo padvigubinti kiekvieną surinktą dolerį (iki 1 000 dolerių). Visi šie surinkti pinigai skiriami lituanistinės mokyklos veiklai užtikrinti ir pasiūti tautinius kostiumus, kurių labai reikia augančiam mokyklos kolektyvui. Vinco Krėvės lituanistinės mokyklos rėmėjams tariame nuoširdų ačiū.

Irina Melikova – Vinco Krėvės lituanistinės mokyklos direktorė.

Vinco Krėvės lituanistinė mokykla kvietė visus aplankyti „Krėviukų kampa“ – mokyklos mokinių staliuką JAV LB organizuotoje mugėje Philadelphijoje.

Tėvų komiteto pirmininkas Vytas Mačiulis su dukra Olivija ir komiteto narė Aušra Baronaitėikia prizus loterijos laimėtojams. Irinos Melikovos ir Tado Brusoko nuotraukos

Maine lietuviai šeimų vakarą leido su knyga

Lapkričio 5 dieną Maine valstijos lietuviai rinkosi į šeimų vakaronę – vakarą su knyga. Vakarienę su skaniais lietuviškais patiekalais: kugeliu, balandėliais, burokėlių sriuba, salotų baru ir „saldžiu“ stalu paruošė pranciškonų Svečių namų šeiminkė Aldona su virtuvės padėjėjais.

Susirinkusieji susipažino su Maine gyvenančia rašytoja Laima Vincė Sruoginis ir jos kūryba. Vakaro metu Laima skaitė ištraukas iš savo dviejų knygų: „The Snake in the Vodka Bottle“ ir „Journey into the Backwaters of the Heart“. Rašytojos knygose daug įvairių istorijų, surinktų Lietuvoje. Visi norintys įsigijo rašytojos knygų ir turėjo progos paprašyti autorės autografo. Buvo ir tokių vakaro svečių, kurie nepabūgo net ir poros

valandų kelio atvažiuoti į renginį.

Poetė, rašytoja, vertėja Laima Sruoginis gimė JAV lietuvių šeimoje. Jos tėvelis buvo karo pabėgėlis, mama – prieškarinės Lietuvos konsulo New Yorke Aniceto Simučio duktė. Pirmą kartą Laima Vincė atvažiavo į Lietuvą 1982-aisiais, būdama šešiolikos. Ji yra baigusi anglų ir vokiečių literatūrą Rutgers University (NJ), apgynusi kūrybinio rašymo magistro laipsnį Columbia University New Yorke. Dabar ji dėsto kūrybinį rašymą University of Maine. Už savo kūrybą yra pelniusi ne vieną Amerikos valstybinį apdovanojimą.

Renginį organizavo JAV Lietuvių Bendruomenės „Atlantas“ apylinkė. Vakarą globojo tėvai pranciškonai, Lietuvių Fondas ir JAV LB Krašto valdyba.

JAV LB „Atlantas“ apylinkės informacija

Laima Vincė Sruoginis skaitė ištraukas iš savo dviejų knygų: „The Snake in the Vodka Bottle“ ir „Journey into the Backwaters of the Heart“.

Susirinkusieji atidžiai klausėsi knygų ištraukų.

Gary Lowell nuotraukos

JAV LB „Atlantas“ apylinkės pirmininkė Vaida Lowell (d.) pristato rašytoją Laimą Vincę Sruoginis.

Akcijoje „Pažadink savyje gerumą“ koncertavo (iš k.): Audrius Piragis, Jeronimas Milius ir Tomas Varnagiris.

Akcija „Pažadink savyje gerumą“ parems Lietuvos vaikų centrus

JAV LB Centrinio New Jersey apylinkės pirmininkė Rasa Miliūtė pristato vaikų muzikos grupę „Spindulėlis“.

Jono Duncios ir Šarūno Stančiausko nuotraukos

RASA MILIŪTĖ

Lapkričio 19 dieną JAV Lietuvių Bendruomenės (JAV LB) Centrinio New Jersey apylinkėje vyko labdaros akcija „Pažadink savyje gerumą“ sunkiai gyvenantiems ir onkologinėmis ligomis sergantiems vaikams Lietuvoje paremti.

JAV LB Centrinio New Jersey lietuviai jau keletą metų remia Alytaus apskrities vaikų dienos centro „Padovanokim šypsena“ Alovės kaimo vaikus (vadovė Daiva Daugelienė) bei onkologinėmis ligomis sergančių vaikų fondą „Rugutė“ (vadovė Edita Abruškauskienė).

Išpūdingu koncertu nudžiugino svečiai iš Lietuvos: Europos „Eurovizija 2008“ konkurso dalyvis, „Aukšinis balsas 2013“ laimėtojas dainininkas Jeronimas Milius bei gitaros meistrai: Tomas Varnagiris ir Audrius Piragis. Puikiai skambėjo Jeronimo atliekamos dainos. Kartu su virtuoziskais muzikantais Jeronimas sukūrė nepakartojamai šiltą vakaro atmosferą.

Nė vienas neliko abejingas – žiūrovai ošė ir kartu dainavo. Pasibaigus

koncertui salę sudrebino plojimais, niekas nenorėjo paleisti atlikėjų nuo scenos! Muzikantai labai atsakingai ruošėsi pasirodymui – tad ir garso kokybė, ir atlikimas, ir susirinkusiųjų nuotaika buvo puiki!

Mažieji vaikų muzikos grupės „Spindulėlis“ dalyviai (vadovaujami Violetos Kundrotienės) kartu su svečiais labai nuosirdžiai dainavo „Mano kraštas“.

Akcijos metu surinkta 1 500 JAV dolerių, kurie bus išsiųsti į Lietuvą minėtiems centrams. Tai bendras didelis atlikėjų ir žiūrovų – rėmėjų indėlis paramos akcijoje!

Dėkingi esame padėjusiems renginį ruošti ir dirbusiems jame, globojusiems svečius, visiems atvykusiems, aukojusiems, ir – aukotojams iš kaimyninių Bendruomenių – Duncijų iš Philadelphijos bei Norkų iš Connecticuto šeimoms. Dėkojame Žygiui Januškevičiui, kuris rūpinosi atlikėjų kelione po JAV, o taip pat Lietuvių Fondui ir jo valdybos pirmininkui Mariui Kasniūnui už pagalbą organizuojant koncertą.

Rasa Miliūtė – JAV LB Centrinio New Jersey apylinkės pirmininkė.

Pasibaigus koncertui žiūrovai salę drebino plojimais, nepaleido atlikėjų nuo scenos!

Lituanistinės mokyklos „Lietuvėlė“ kvietimas

*Kviečiame, laukiame, tikimės,
Kad aktyviai ir noriai dalyvausite bei
Maloniai ir linksmi praleisite laiką,
Susitiksime senų ir susirasime naujų
prietelių, bendraminčių, bičiulių, draugų!
Atsineškite maišelį geros nuotaikos sau ir...
Aprangos kodas – patogų, gražų ir ...nesvarbu*

Laukiame visų visų mažų ir didelių iš NJ, PA, NY ir aplinkinių rajonų „Lietuvėlės“ lituanistinės mokyklos

KALĖDINĖS EGLUTĖS ŠVENTĖJE

gruodžio 10 d., šeštadienį, 5 val. p. p. Estų namuose.

Iš Californijos atskrenda Garnys Garniauskas ir Varliukas Tutis. Matysite spektaklį „Paslaptis 'O'“.

Po spektakio susitiksime su nepaprastai linksmu Kalėdų seneliu, kuris ruošia dovanėles ne tik vaikams, bet ir suaugusiems.

VISŲ LAUKIA SIURPRIZAI, KOKIE BŪNA TIK KARTĄ METUOSE:

- * veiks Kalėdų senelio užėiga
- * bus didelis pasirinkimas lietuviškų maisto produktų ir saldumynų
- * galėsite įsigyti „Linos skanumynai“ gardėsių: naminės duonos, sūrių, dešrų ir dar daug ko...
- * „Skanumėlis“ prekiaus nepakartojamais šakočiais
- * vyks knygų prekyba
- * galėsite laimėti vertingų dovanų

Įėjimo auka suaugusiems 15 dol., vaikams – nemokamai.

Norintys paremti šventę ir mokyklą, čekius siųskite:

„Lietuvėlė“ Lithuanian School

c/o A. Motto

3016 Stowe Lane

Mahwah, NJ 07430

Paaukotą sumą galėsite nurašyti nuo mokesčių.

Kiekvieno jūsų parama labai reikalinga.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Rako stovyklai artėjant

V.S. FIL. AUŠRA JASAITYTĖ PETRY

2018 metais lietuvių skautų laukia džiugus jubiliejus. Lietuviai skautai švęs šimtmetį. Šimtas metų šiai stipriai lietuviškai jaunimo organizacijai, kuri auklėja lietuvišką jaunimą būti savarankiškais asmenybėmis, stipriais visuomenininkais lietuviškoje, skautiškoje dvasioje.

2018 m. liepos 29 – rugpjūčio 8 dienomis vyks Šiaurės Amerikos dešimtoji tautinė stovykla. Sužinojė, kad ši ypatinga stovykla, skirta švęsti lietuvių skautavimo šimtmetį, vyks jų mylimuose miškuose, Rako stovykloje, kuri yra mažame Custer miestelyje, Mi-

chigano valstijoje, ypatingai apsidžiaugę Čikagos rajono skautai.

Tais pačiais metais, po Dainų ir šokių šventės Lietuvoje, liepos 14–22 dienomis Lietuvos skautija ruošia Tautinę stovyklą „Laužų karta“ Rumšiškėse. Australijos rajonas sausio 2–13 dienomis ruošia Tautinę stovyklą netoli Melbourne, Viktorijos valstijoje.

Čikagos apylinkių skautai, padedant kitiems broliams ir sesėms, smarkiai ir sunkiai dirba ruošdami Rako stovyklavietę šimtmečio minėjimui. Tikimės, kad švęsti šio jubiliejaus iš visur suvažiuos apie 600 sesių ir brolių.

Darbas nelengvas. Remontuojame. Statome. Gražiname. Norime, kad atvykę svečiai pasidžiaugtų mūsų miš-

kų grožiu. Todėl ruošiamės.

Siekdami sutelkti lėšų visiems projektams įvykdyti, 2017 m. vasario 4 d. Pasaulio lietuvių centre rengiame *Mardi Gras*. Bus muzika, *Cajun* stiliaus maistas. Tai – *New Orleans* stiliaus *Mardi Gras*. Bus smagus vakaras.

Bilietus galima įsigyti iš anksto: rakas.yapsody.com už 25 dol. arba tą patį vakarą prie durų už 35 dol. Jau dabar pasižymėkite šią datą savo kalendoriuose. Pasikvieskite draugų, šeimos narių, pažįstamų ir atvykite į šį ypatingą vakarą.

Naujagimių nefarmakologinis skausmo reguliavimas

T. n. Julija Totoraitis temos pristatymo santrauka

Ligoninių intensyvios terapijos skyriuose yra naudojama terapinių priemonių. Organizmo reakcija į skausmą yra greitesnis širdies plakimas, padažnėjęs kvėpavimas ir ir padidėjęs kraujospūdis. Nemažinamas skausmas, neigiamai veikia įvairius vidaus organus. Norint išvengti nepalankių pasekmių naujagimiams dėl jų patiriamo skausmo, ypač svarbu efektyviai tą skausmą mažinti iš pat pradžių. Patirtis rodo, kad vadinamoji „kengūrinė padėtis“, kūdikio lietimas ir glostymas bei nemaitinantis žindymas yra ypač efektyvūs metodai.

„Kengūrinė padėtis“ yra tokia, kai naujagimis paguldomas ant motinos krūtinės, kad jaustų su motina artimą ryšį (oda prie odos). Įvaizdinis glostymas yra vienas iš būdų, kai naujagimis liečiamas rankomis, laikant kūnelį tam tikroje padėtyje, kas ir sukelia ramybės jausmą. Naujagimis geriausiai nurimsta pridėjus jį prie motinos krūties. Kartais, kai dėl medicininių priežasčių motina negali kūdikio maitinti, siūloma naudoti

Julija Totoraitis.

čiulptukus. Medicinos seseriai svarbu nuspręsti, kada reikia skausmą mažinti, ir koks būdas būtų efektyviausias.

T. n. Julija Totoraitis – Ohio valstijos Akademikų studentų skyriaus globėja.

Susipažinkime su Akademikų skautų sąjūdžio Vadija

Aras Galinaitis.

J. b. ps. fil. Aras Galinaitis, gyvenantis Čikagoje, bakalauro laipsniu baigęs DePaul universitetą, šiuo metu yra Akademikų skautų sąjūdžio Korp! Vytis pirmininkas. Brolis Aras dirba Sears Holdings Management kompanijoje.

Brolis Aras yra jūrų budys, priklausantis „Lituanicos“ tuntu. Daugelį vasarų brolis Aras vadovavo Rako stovyklai, taip pat jūrų skautų valčiai.

Šią kadenciją brolis Aras norėtų sėkmingai tobulinti ir stiprinti juniorų programą, ypač e – skyriaus medžiagą.

Sofija Ferrell, Ava Bartkutė, Ūla Kerelytė ir instruktorė Viva Bartkus buriavimo stovyklos metu. Petro Remeikio nuotr.

Mardi Gras

A Benefit for Camp Rakas by Bičių Burelis

Saturday February 4, 2017
6:00 PM

Lithuanian World Center
14911 127th St.
Lemont, IL 60439

Food for purchase, games, PREMIUM cash bar
Costumes are encouraged and prizes will be awarded!

Purchase tickets at rakas.yapsody.com
\$25 online \$35 at the door

Kristina Jurkutė: „Poezija yra koncentruota energija”

Šeštadienį Lemonte, Pasaulio lietuvių centre esančioje galerijoje „Siela” vyks Kristinos Jurkutės poezijos knygos „Lietus kvepia plienu” pristatymas. Prieš būsimą poezijos ir muzikos vakarą „Draugas” savo skaitytojams parengė Anetos Kastrickienės pokalbį su jauna autore.

– Tavo vardą jau žino poezijos gerbėjai. Gal gali trumpai prisistatyti ir savo knygą pristatyti tiems, kurie apie Tave dar negirdėjo?

– Gimiau Kaune, augau Plungės rajone. JAV gyvenau nuo 2004-ųjų. Esu kaimo vaikas, kasdienybėje esu gana uždara, mažakalbė žemaitė. Visi eilėraščiai, sudėti į knygą, parašyti per pastaruosius dvejus metus, kada jie ir įgavo dabartinę formą. Knygai „Lietus kvepia plienu” atrinkau, savo galva, geriausius eilėraščius, parašytus per pastaruosius dvejus metus. Knyga suskirstyta į tris skyrius: „Klejojimui”, „Prisijaukinimui”, „Lopšinėms”. Čia sudėtas ir blaškymosi, abejonių skausmas, ir netikėtų atradimų džiaugsmas, ir daug skanių saldumynų sielai.

Mano nuomone, rašymas neturi aiškių, apibrėžtų ribų – neaišku, kada jis prasidėjo, nežinau, kur jis veda, nesu tikra, kada jis baigsis. Tai – gyvas, visada kartu su manimi besikeičiantis procesas, energija, virsmas, šokis. Ir tų dalykų visuma arba auga, arba lieka nepabudinta, sėslymo būsenoje – kartu su tuo asmeniu, kuriame ji gyvena. Manau, kad tam, kad eilės pilnai manyje išsiskleistų, man reikėjo gyvenimiškos patirties, vidinės tylos, bei joms parodyto laiko, meilės, dėmesio. Kiekvieną „kūrybiškumo raumenį” reikia lavinti, bet tas turi teikti džiaugsmą.

– Sakoma, kad poezija gimsta iš aukštai, arba iš giliai. Ką manai apie tokį posakį? O gal noras kurti yra Tavo genuose?

– Rašančių mano šeimoje nėra, bet meilę knygoms paveldėjau iš keleto giminės moterų. Šis pomėgis lavina fantaziją, turtina žodyną. O juk tai itin svarbu gyvenant svečioje šalyje – neapleisti savo kalbos, ją lavinti, prižiūrėti. Toks buvo ir vienas iš tikslų, rengiant „Poezijos pavasarį”, rengiant rašančių susijungimus. Gera susiburti, bendrauti, keistis idėjomis su bendraminčiais, kurti kažką, kas toli nuo buities, praktinės naudos, kasdienybės.

Bet kokia kūrybos forma turėtų išten ir vien iš ten gimti – iš to „giliai”. Nefiltruojant, nepataikaujant žmonems. Tą akimirka, kai pradėdama galvoti apie žiūrovą, ar tai, ką darome, kažkam patiks, ar mus priims, ar įvertins teigiamai – tą akimirka iš kūrinio atimama siela... Ir net jei žmoneš, skaitytojai to nepastebi, rašantis tikrai žino tą skirtumą: kada pateikiama nefiltruota, aštri, išjausta, akimirkoje sprogsi energija, o kada kažkas yra tiesiog išprotauta, išspausta, pritemta. Tas „giliai” ir „aukštai” yra labai subjektyvu. Nereikia poezijos mistifikuoti, sudvasinti. Poezija man yra tiesiog labai koncentruota energija, pats gyvenimas, kaip aš jį tuo metu matau, jaučiu. Rašai, nes negali nerašyti. Kuri, nes negali nekurti. Bandau įvilkti savo vidines būsenas į žodžius ir džiaugiuosi, kai tai pavyksta. Visada „paleidusi” eilėraščių jaučiuosi rami, išsipildžiusi. Rašy-

mas man yra ta būseną, kai sustoja laikas, išsitrina ribos, nukrenta kaukės. Ir kai mane ta būseną aplanko, ji man padeda patirti būtis pilnatvę ir teikia pasitūsiai daug džiaugsmo.

– Tarmiškoji poezija – vienas iš būdų praplėsti „rėmus”. Ar rasim tarmiškų eilių naujojoje knygelėje?

– Bus veins api gegote, slienie pas baba.

– Anot vieno mūsų poeto, poezija reikalauja daugiau dvasinės

stiprybės, o proza, fizinės ištvėmės. O ką tu manai?

– Man rašymas yra meilės darbas. Mano galva, poezijai tikrai reikalingos savybės – jautrumas, imlumas. Ir tos savybės gali tiek pat greitai sugniuždyti, kiek ir suformuoti, auginti, grūdinti, padėti pamatyti pasaulį kiek kitaip. Turėti savyje daug prieštaravimų, kurie taikiai sugyventų – tai ateina su gyvenimiška patirtimi, su ieškojimais, gilesniu pasaulio ir savęs pažinimu.

– „Juodoji redaktorė” – tavo katytė. Kokia jos įtaka?

– Iš katės Musės vis mokausi tingėjimo filosofijos. Jau 9 metus mes taip draugaujame, tiksliau, ji leidžia, kad aš jai vergaučiau...

– Ką dar norėtum apie save pasakyti tiems, kurie susidomėjo tavo poezija?

– Mano eilės už mane kalba geriausiai. Todėl siūlau vieną savo eilėraščių:

pažadas

O mano žodžiai gyvens
juodu varno sparnu
baltame danguje išrašyti
jei tik paliksi prie atviro lango vandens
čia mano siela sugrįš
atsigerti ir pasiganyti

jei be manęs bus ilgu
tu atsigręžki į saulę
ir irkis per laiką atgal
ten kur akys mus tykiai
ant viens kito veido ilsėjos

jei atmintis tau supus ir pasens
tai susiraski mane šilumoj
juk kiekvieną pavasarį
ja ir daigais aš vis
tavąjį sodą apšėju

tu tik paliki prie atviro lango vandens
ir aš grįšiu

taip būna

ten
tolumoj
kai griaustinis dudens

aš vėl atgimsiu

ir žodis
taps kūnu

Neša pasauliui lietuvišką dainą

Atkelta iš 1 psl.

Dainavo ir apie mėnulį – seną idiotą

Dr. San-ky Kim prieš kurį laiką susižavėjęs lietuviškomis dainomis, pats parengė ir redagavo „Anthology of Lithuanian Art Songs”. Jau šį pavasarį pasirodysime leidinyje – 24 lietuviškos dainos su angliškais vertimais ir trumpomis jas sukūrusių kompozitorių biografijomis. R. Zubovas redagavo antologijos dainų fortepijono partijas.

Pristatydamas būsimą antologiją, San-ky Kim lietuvių kalba sudainavo keliolika dainų iš būsimos leidinio. Solistui atliekant kiekvieną lietuvišką dainą, ant sienos esančiame ekrane klausytojai galėjo matyti jos vertimą į anglų kalbą. Koncerto metu skambėjo populiarios ir daugelio pamėgtos Juozo Gruodžio dainos „Rugiagėlės”, „Aguonėlės”, Antano Belazaro „Obelys”, Balio Dvariono „Žvaigždutė”, Algimanto Bražinsko „Ugnelė” ir kitos.

Pats San-ky Kim prisipažino, kad jam labiausiai patinka Konrado Kavecko – „Susitikt Tave norėčiau vėlei”. O prieš atlikdamas Juozo Gruodžio dainą „Pavasario naktis Berlyne” pareiškė, kad jį ypač sužavėjo šios dainos žodžiai. Jų autorius – lietuvių poetas, vadinamosios keturvėjininkų bangos atstovas Kazys Binkis. Apie 1920 metus jo sukurtas tekstas išties „keturvėjiškas”:

*Berlynas aukštyn kojom drybso
O mėnuo, senas idiotas
Elektros viela pažabotas
Šypso...*

Pabandykit įsivaizduoti, kaip ši daina turėtų skambėti, atliekama Azijos tautos atstovo. O skambėjo išties puikiai. Per savo karjerą San-ky Kim dainavo daugelyje Europos miestų scenose ir atliko per 40 tenoro partijų.

Amerikiečiams pristato lietuviškas dainas

Po koncerto trumpame interviu solistas pasakojo, kad užsienietiška dainuoja ne tik lietuvių, bet ir italų, vokiečių rusų, čekų kalbomis. Tačiau lietuviškos dainos jį labiausiai sužavėjo. Todėl gražiausias mūsų tautos ir kompozitorių sukurtas dainas jis pasirinko išversti į anglų kalbą.

San-ky Kim ir Rokas Zubovas su savo paskaitarečitaliu važinėja po įvairius Amerikos universitetus ir ten susirinkusiems klausytojams pristato atrinktas lietuviškas dainas, pasakoja apie Lietuvos istoriją, kalbą. Abu draugais tapę kolegos yra numatę aplankyti per 40 vietų, kuriose pristatys lietuviškas dainas. „Jau lankėmės Wisconsin, Texase, Washington”, – sakė San-ky Kim. Jis pirmą kartą lankosi Čikagoje.

Praėjusiais metais San-ky Kim vienerius metus gyveno Lietuvoje ir dėstė Vytauto Didžiojo universitete. Apie tai, kaip jis atvyko į Lietuvą, pasakojo Rokas Zubovas.

„Man Lietuvoje paskambino baritonas, dabar Seimo narys Vytautas Juozapaitis. Jis pasakė, kad jo draugas tenoras San-ky Kim norėtų atvažiuoti į

Lietuvą tyrinėti lietuviškų kompozitorių dainų. Aš tuo metu buvau VDU ryšių su užsieniu prodekanas. Pradėjome susirašinėti su San-ky Kim, pavyko jam gauti stipendiją, ir jis atvažiavo”, – pasakojo R. Zubovas.

Korėjietis mokėsi mūsų kalbos

„Kadangi Lietuvoje visi kalbėjo lietuviškai, tai ir aš turėjau mokytis šios kalbos. Du mėnesius lankiau intensyvius lietuvių kalbos kursus. Nors dar nemoku laisvai šia kalba kalbėti, tačiau skaitau tekstus ir juos galiu suprasti”, – pasakojo San-ky Kim. Jis pridūrė, kad jo penkiametė dukra ir be kursų neblogai pramoko lietuviškai. Tiesa, grįžusi į Ameriką, mergaitė jau ėmė pamiršti naujai išmoktą kalbą.

Paklaustas, kodėl susidomėjo lietuviškomis dainomis, gal kokia lietuvaite krito į širdį, solistas nusijuokė: „Esu susituokęs, mano žmona yra rusė iš Sankt Peterburgo. O dainomis susidomėjau tuomet, kai kartą mano studentai jų uždainavo. Nuo to laiko pradėjau rinkti gražiausias lietuviškas dainas”, – pasakojo solistas.

Per tuos metus, kuriuos atvykęs svečias praleido Kaune, R. Zubovas ir San-ky Kim susidraugavo, ėmėsi bendrų projektų. Be šių paskaitų-rečitalių R. Zubovas koncertuoja kartu su žmona Sonata Zuboviene, taip pat pristato M. K. Čiurlionio muzikinį palikimą. Balzeco lietuvių kultūros muziejuje vykusiame koncerte S. Zubovienė sėdėjo tarp žiūrovų. Ji kitą dieną kartu su R. Zubovu koncertavo Lemonte esančiame Pasaulio lietuvių centre, galerijoje „Siela”. Interviu su Roku Zubovu kviečiame skaityti viename iš artimiausių „Draugo” numerių.

Dovydas Šakinis: „Tikslas yra vienas – laiminga šeima”

MONIKA JUODEŠKAITĖ

Dauguma sportininkų dėl intensyvaus gyvenimo ritmo susiduria su problema – kaip viską gyvenime harmoningai suderinti. Omenyje turiau sportą, mokslą, darbą ir šeimą – keturis pagrindinius dalykus jauno atleto gyvenime. Daugumai mūsų atrodytų, jog būti sėkmingam visur neįmanoma, tačiau jaunas Lietuvos tenisininkas sugebėjo įrodyti, jog didelio noro ir darbo dėka viskas įmanoma. Dovydas Šakinis, 24 metų tenisininkas, gimęs ir augęs Šiauliuose, šiaurinėje gyvena ir dirba New Yorke. Dovydas jau yra pasiekęs daug teniso kortuose, įgijęs aukštąjį išsilavinimą prestižiniame Dartmouth kolegijoje, užsitarnavęs darbo vietą žinomoje Amerikos įmonėje ir sukūręs šeimą su savo geriausia drauge. Būdamas vos 24-erių šis jaunas lietuvis savo gyvenime pasiekė tiek, kiek daugelis nesugeba per šimtmetį, o svarbiausia – sugebėjo viską suderinti nieko neapleisęs.

Lietuvoje dauguma talentingų sportininkų savo sportinę karjerą nutraukia baigę mokyklą. Jauni žmonės turi rinktis tarp aukštojo išsilavinimo, darbo ir sporto. Gaila, bet studentų sporto sistema mūsų šalyje nėra išvystyta taip, kad jaunas žmogus turėtų galimybę derinti mokslą ir sportą, o ką jau kalbėti apie darbą, kuris padengtų privalomas gyvenimo išlaidas. Pagrindinė problema yra menkos stipendijos, kurių nepakanka išgyventi, ir menkas jaunųjų talentų Lietuvos sporte finansavimas. Dauguma sporto mokyklų stipendijas teikia tik tiems sportininkams, kurie yra pasiekę aukštą tarptautinio lygio rezultatų, neatsižvelgdamos į tai, jog jauni sportininkai gali tokių rezultatų pasiekti ateityje. Žinoma, sunku būtų lyginti tokią mažą valstybę kaip Lietuva su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis. Šios šalies studentų sporto sistema yra tikras pavyzdys. Amerikoje perspektyviems sportininkams suteikiama didelė stipendija ir nemokamas mokslas bei geriausios sąlygos sportiniam tobulėjimui. Džiugu, kad Amerikos

universitetai šiltai priima tarptautinius sportininkus, jiems suteikdami galimybę siekti išsilavinimo ir sportinių aukštumų. Tokios nuostabios galimybės nepraleidžia ir dauguma Lietuvos atletų.

Tenisininkas Dovydas Šakinis į JAV išvyko būtent dėl šios priežasties: „Buvau kryžkelėje – tęsti profesionalaus tenisininko karjerą ar rinktis akademinį kelią. Tapti profesionalu, kad pavyktų kovoti svarbiausiose pasaulio turnyruose bei išgyventi iš to, buvo be proto sunku ir rizikinga. Taip pat tuo metu labai trūko finansinių galimybių, treniuočių partnerių bei motyvacijos. Todėl atsiradus galimybei studijuoti geriausiose Amerikos universitetuose ir kartu žaisti tenisą iš karto ją pasinaudojau”, – teigė Dovydas, kuris galimybę suderinti mokslą su sportu vadina auksine. Dovydas taip pat sako, jog Amerikos universitetų sporto sistemai NCAA (National Collegiate Athletic Association) pasaulyje nėra lygių sportinio tobulėjimo atžvilgiu, o „Ivy” lyga – aštuonių privačių universitetų sporto sistema suteikia aukščiausio lygio išsilavinimą. „Daugybė tenisininkų gavę diplomus grįžta į profesionalų sportą ir ten pasiekia tikrai labai daug. John Isner, broliai Bryans ir Steve Johnson būtų tikriausiai vieni garsiausių pavyzdžių”, – teigia Šakinis, kuris praėjusią vasarą baigė studijas. „Dabar tvirtai galiu pasakyti, kad savo sprendimo nesigailiu”.

Tenisas suformavo asmenybę

Kaip ir daugumą atletų, jaunystėje Dovydą sportuoti pastūmėjo tėvai. Jis sakosi užaugęs mišrioje sportininko ir menininkės šeimoje: „Jaunystėje tėtis profesionaliai žaidė stalo tenisą, o mama šoko garsiausiame tautinių šokių kolektyve Šiauliuose bei visą savo gyvenimą mėgo rankdarbius – siuvinėjimą, mezgimą. Menininko gyslelės nepaveldėjau, iš jos paveldėjau itin ramų charakterį ir analitinį mąsty-

mą. Tai itin padėjo tiek tenise, tiek moksluose, tiek ir dabar – dirbant”, – sako Dovydas.

Aktyvūs Dovydo tėvai sūnų vos penkerių pradėjo ugdyti: „Tėvai, tikėdami, kad tenisas gali būti puikus laiko leidimo būdas jų sūnams, mane, penkiametį, nuvedė į pirmąją lauko teniso treniruotę. Pradžioje buvo daug sunkumų, prisipažinčiau, buvau tikras ‘mamyčiukas’ ir labai norėdavau atsiskirti nuo tėvų toliau, nei mato akys. Mama ar močiutė turėdavo sėdėti visą treniruotę šalia korto, kad galėčiau susikaupti ir bandyti kažką išmokti”, – juokiasi Dovydas, kuris šiandien be teniso savęs neįsivaizduoja. „Treniruotės ir varžybos tapo mano kasdienybė. Šis sportas mane išmokė kantrybės, išmokau prisiimti atsakomybę už save ir savo veiksmus, supratau, kad be sunkaus darbo nieko nepasieksi”. Sunkaus darbo ir pastangų suformuota Šakinio asmenybė vadovaujasi trimis pagrindinėmis vertybėmis: „Tai nuolatinis tobulėjimas ir atkaklumas bei šeimos laimė. Šios trys vertybės drauge ir veda mane į priekį”, – sako Dovydas.

Ar sunku išvykti?

„Šeima džiaugiasi man atsiradusia galimybe, visuomet palaikė ir palaiko, todėl viskas yra daug lengviau”. Nuo mokyklos laikų Dovydas namie buvo retas svečias. Intensyvus treniuočių ir varžybų tvarkaraštis sportininką pavertė keliautoju po pasaulį. Tai palengvino ir apsisprendimą išvykti studijuoti svetur, sumažino ir širdgėlą paliekant šeimą ir namus ilgam laikotarpiui, o šiuolaikinės technologijos gerokai palengvina bendravimą su artimaisiais. „Gyvename technologijų amžiuje, ir tai sumažina bet kokį atstumą. Su šeima nuolatos bendraudavome ir dalindavomės išgyvenimais ir kasdienybe. Iki šiol skambinu namiškiams bent kartą per savaitę ir nuolatos siunčiu nuotraukas. Sunkiausia buvo palikti savo merginą Laurą. Sunku buvo nematyti vienas kito kasdien, be to, kankino nežinomybė – kaip pavyks išlaikyti santykius per atstumą”, – sako Dovydas.

Meilės istorija

Atstumas netapo kliūtimi jau-

nos poros santykiuose. Dėka didelio noro ir meilės Dovydas ir Laura jau daugiau nei metus džiaugiasi šeimyniniu gyvenimu. „Kartu esame jau šeštus metus, ir pusantrų iš jų esame vyras ir žmona. Mes mokėmės toje pačioje gimnazijoje Šiauliuose, tačiau susipažinome tik paskutiniaisiais metais, kadangi iki tol dėl įtempto treniuočių ir varžybų tvarkaraščio mokiausi pagal individualų tvarkaraštį ir mokykloje beveik nesilankiau, – pasakoja Dovydas. – Abu nuo pat pradžių žinojome, kad bandysiu išvykti studijuoti į JAV. Prieš išvykdamas į Dartmouthą jai pasipiršau. Norėjau prizuoti, kad atstumas nieko nepakeis. Bendraudavome žinutėmis, kasdien susiskambindavome. Ji stebėdavo varžybas internetu. Stengėmės prisitaikyti prie vienas kito tvarkaraščių ir laiko skirtumo”. Bendrų pastangų dėka pora sugebėjo išgyventi sunkius momentus ir išsaugoti didžiausią turtą – vienas kitą. „Buvo labai sunkių dienų, iš to ilgesio būdavo ir barnių, bet viskas atsipirkdavo susitikus”, – sako Dovydas.

Didžioji Šakinų šeimos darnos paslaptis – parama vienas kitam. „Mes tiesiog vienas kitam buvome geriausi draugai, palaikytojai ir skatintojai. Ir taip yra ligi šiol. Esame labai skirtingi, ji – energinga, itin komunikabili, socialiai aktyvi, žodžiu, jos pilna visur, o aš – itin ramus, tylus, mėgstantis dirbti vienas, bet taip vienas kitą papildome, turime vienodus tikslus ir gyvenimo suvokimą. Kai tikrai labai nori ir esi pasiruošęs padaryti viską dėl artimo žmogaus, nesvarbu net atstumas”, – teigia Dovydas.

Tėvynės ilgesys

Dovydui tolimas atstumas ir intensyvus treniuočių tvarkaraštis nesutrukdė žiemos ir vasaros atostogas leisti gimtinėje, mėgaujantis šeimos draugija ir lietuviško stalo gėrybėmis: „Mano universiteto žiemos atostogos trukdavo 6–7 savaites ir beveik 3 mėnesiai – vasaros atostogų. Žinoma, tuo metu tekdavo keliauti po turnyrus, tačiau šventes sutikdavau su šeima ir draugais, ga-

lėdavau atsidžiaugti lietuvišku maistu ir pramogomis", – pasakoja Dovydas, pasiilgęs savo šeimos, maisto, lietuviško mentaliteto ir tiesiog to jausmo, kad esi namie. „Aš tiesiog susigyvenau su ilgesiu, ilgėtis savo artimųjų yra tiesiog kasdienybė. Džiaugiuos, kad mano žmona gyvena čia kartu su mani. Kartu bendraujame lietuviškai, pasigaminame lietuviškų patiekalų ir stengiamės sujungti amerikietiška ir lietuvišką gyvenimo būdus, kad neatitoltume nuo to, ką palikome namie, – pasakoja Dovydas. – Vienas didžiausių New Yorko plusių yra tai, kad galime rasti lietuviškų produktų, sutinkame nemažai lietuvių ir turime galimybę prisijungti prie čia gyvuojančios Bendruomenės. Nors visa tai šiek tiek apmalšina ilgesį, tai bus pirmosios mūsų Kalėdos be artimųjų, todėl jau dabar ilginės šio laikotarpio su šeima ir draugais”.

Teigiami pokyčiai

Amerika jam patinka. „Negaliu sakyti, kad Amerika tobula šalis, nes ji yra labai didelė ir įvairi, turinti daug plusių ir daug minusų, tačiau miestai, kuriuose man teko gyventi, gyvenimo stilius ir žmonės, kurie mane supa, man labai patinka. Kultūrinis požiūris man nebuvo sunku apsiprasti, kadangi prieš įstudodamas mokyti žaidžiau daug turnyrų JAV, dalyvavau stovyklose, todėl buvau šiek tiek susipažinęs ir apsipratęs su viskuo. Sunkiausia buvo, kad iš individualaus sporto ir vienišiausio gyvenimo atsidūriau komandoje ir turėjau galvoti ne – kaip laimėti, bet kaip turime laimėti mes. Kadangi visuomet buvau itin tylus, mažai bendraujantis ir nedrąsus, buvo be galo sunku persilaužti ir tapti drąsesniu. Turėjau išmokyti derinti sportą ir mokslą. Pirmas pusmetis buvo be proto sunkus, bet komandos dėka viskas stojo į vėžes, ir po pirmųjų metų buvau jau visai kitas žmogus”, – teigia Dovydas.

Švietimo ir sporto sistemų skirtumai

„Skirtingai nei mūsų universitetuose, turėjau galimybę savarankiškai rinktis kursų iš daugiau nei 1 500 siūlomų klasių, paliesti daug skirtingų disciplinų ir neprivalėjau nuspręsti iš karto, kokią specialybę rinktis. Ši 'laisvė' tikriausiai ir yra didžiausias privalumas, kurio trūksta mūsų universitetams Lietuvoje. Studijuodamas Dartmouth koledže turėjau galimybę mokytis iš žinomų pasaulyje dėstytojų, sutikti ir bendrauti su daugybe intelektualių ir unikalių žmonių, atvykusių studijuoti iš įvairių pasaulio šalių, – teigia Dovydas. – Amerikoje vaikai nuo mažens skatinami atrasti save įvairiose sporto šakose. Mokykloje jie žaidžia bent dviejose skirtingose komandose, kadangi norint įstoti į gerą universitetą, vien gerų pasiekimų moksle ir galimybės sumokėti už mokslą neužtenka. Todėl jaunimas neturi problemos, ką veikti savaitgaliais ar laisvalaikiu. Jie mokosi disciplinos ir geba derinti mokslą su užklasine veikla. Labai norėčiau, kad ir Lietuvoje būtų tiek dėmesio skiriama sportui ar kitai užklasei veiklai mokykloje ir universitete. Tačiau mes esame labai maža šalis, ir labai dažnai viskas atsiremia į finansus. Amerikoje nemokamų teniso aikščių galima rasti beveik kiekviename rajone, kai tuo tarpu Lietuvoje teniso treniruotės yra be galo brangus užsiėmimas. Lietuvoje sunku pritraukti rėmėjų net profesionalioms komandoms ar žaidėjams, todėl ką kalbėti apie studentų lygą”, – teigia Šakinis, tikėdamasis, jog padėtis Lietuvoje po truputį gerės, ir vieną dieną viskas bus daug geriau.

Nauji namai – Dartmouth koledžas

„Mokykloje aš visuomet, net ir nesilankydamas kiekvienoje pamokoje, stengiausi pasivyti bendraklasių, mokyti savarankiškai ir tobulėti. Todėl akademiškai stiprus universitetas buvo mano prioritetas, o 'Ivy' lyga buvo mano didžiausia svajonė. 'Dartmouth College' buvo tobulas variantas. Susipažinęs su vyriausiuoju treneriu Chris Drake supratau, kad Dartmouthas yra ta vieta, kur galėsiu tobulėti visokeriopai, – sako Dovydas. – Komanda buvo labai draugiška, padėjo visur ir visada. Buvome viena šeima, visos bėdos buvo sprendžiamos bendrai ir visi džiaugsmas patiriami kartu. Žinau, kad ir aš kaip galėdamas padėsiu visiems buvusiems, esamiems ir būsimiems komandos nariams, nes per ketverius metus tiek komanda, tiek treneriai pakeitė mane kaip asmenybę ir žaidėją į gerąją pusę”.

Tenisas šiai jaunai šeimai svarbus. Su žmona Laura vestuvių dieną.

Saldūs pergalės prisiminimai

Savo teniso karjeroje Dovydas pasiekė aukštų rezultatų, kurie atnešė ne tik garbę ir šlovę, bet taipogi paliko neišdildomų prisiminimų. „Labiausiai atmintyje įstrigo rungtynės iš universiteto laikų. Įsimintiniausias momentas buvo pergalė prieš Harvardo universiteto komandą, kurios Dartmouth nebuvo įveikęs net nuo 1994 metų, todėl be galo troškome nutraukti pralaimėjimų seriją. Simboliška, jog tai buvo paskutinės metų rungtynės, kurios vyko namų aikštėse. Taip jau susiklostė, kad mano rungtynės tapo lemiantis – kuri komanda nugalės. Buvo be proto sunku, bet sirgalių palaikymas ir nereali atmosfera padėjo man išplėsti ilgai lauktą pergalę”, – sako Dovydas, kuris dar dabar atsimena šią nepakartojamą šlovės akimirką. Šakinis

D. Šakinis Dartmoutho koledžo baigimo šventėje.

teniso karjeroje yra pasiekęs ir išpūdingų individualių pasiekimų. Mokydamasis Dartmouth koledže jis nugalėjo „Intercollegiate Northeast Regional Championship“ varžybose. Ši pergalė Dovydui užtikrino kelialapį į „USTA/ITA National Indoor Intercollegiate Championships“, aukščiausio rango varžybas Amerikos studentų lygoje. „Ivy“ lygos konferencijoje jis buvo nominuotas kaip „Rookie of the Year“ ir „Player of the Year“. Dovydui taip pat atiteko ir prestižiškiausias „Dartmouth College Athletics“ apdovanojimas, kuris įteikiamas tik vienam studentui už ketverių metų nuopelnus sporte, moksle ir komandos lyderystėje. Namuose Šakinis atstovavo Lietuvos teniso rinkinei „Davis Cup“ turnyre, kuriame žaidė keturi geriausi Lietuvos tenisininkai. Gimtinės čempionu įvairiose amžiaus grupėse jis tapo net 14 kartų.

Nauja pradžia ir nauji iššūkiai

Šią vasarą Dovydas Dartmouth koledže įgijo dvigubą bakalauro laipsnį – iš ekonomikos ir Rusijos kultūros. Išpūdingi akademiniai pasiekimai ir sporto išugdytos darbštumo, pareiškimo ir atsakomybės savybės padėjo tenisininkui užsitarnauti aukštą poziciją Amerikos įmonėje „Moody“. Nuo rudens Šakinis šioje kompanijoje dirba finansų inžinieriumi. „Moody's analizės skyriuje pradėjau dirbti prieš aštuonias savaites, taigi vis dar mokausi ir bandau viską perprasti. Oficialiai kompanijoje esu finansų inžinierius ir dirbu finansų srityje, kur kuriami matematiškai sudėtingi produktai. Tai, ką darau, man labai patinka. Gaunamos užduotys, iššūkiai ir pareigos motyvuoja kas rytą keltis ir eiti į darbą. Stengiuosi dirbti dvigubai ir šalia mokytis papildomai, kad pateisinčiau keliamus lūkesčius. Dirbu su labai protingais ir įdomiais žmonėmis, todėl turiu iš ko semtis patirties ir į ką lygiuotis.”

Deja, intensyvus darbas Dovydui nepalieka laisvo laiko sporto karjerai. Vos pradėjus dirbti jam teko atsisveikinti su tenisu, ir tai nebuvo lengva. „Dar iki šiol keista, kad rytą atsikėlęs skubu ne į treniruotę, bet į ofisą. Tikrai būna dienų, kai norisi išbėgti į aikštę, ypač stebint teniso varžybas per televiziją ar sekant buvusios komandos rezultatus. Po paskutinio savo oficialių rungtynių komandoje ilgai sėdėjau vienas, tikrai spaudė širdį suvokus, kad šis etapas jau baigtas. Kol kas visą savo laiką skiriu darbui ir pratinimuisi prie naujo gyvenimo ritmo. Besibaigiant paskutiniams metams koledže turėjau rinktis – ar tęsti teniso karjerą, ar siekti karjeros finansų srityje. Pasirinkau pastarąjį variantą, kadangi norėjau naujų iššūkių, – sako Šakinis, be galo dėkingas 'Dartmouth Alumni', kuris jam padėjo susisiekti su dabartine darbovieta. – Man labai patiksė, kad 'Dartmouth Alumni' tinklas yra beribis, ir tai padėjo gauti interviu su vienomis geriausių kompanijų Amerikoje, o galų gale ir gauti pasiūlymą 'Moody'. Vis dėlto tikiuosi, kad kai viskas susidėlios į vietas, galėsiu grįžti į teniso aikštę ir pasimėgauti šiuo sportu jau mėgėjiškai. Vienokia ar kitokia forma tenisas visada bus mano gyvenime.”

Viena vertybė ir vienas tikslas – laiminga šeima

„Kol kas ilgalaikių planų įsikurti Amerikoje tikrai neturiu, bet, kaip sakoma, tu planuoji, o Dievas juokiasi. Kai ateis diena spręsti, kur keliauti toliau, tada ir pradėsiu svarstyti apie galimus variantus. Šiuo metu mano tikslas – pasisemti kuo daugiau patirties iš dabartinio darbo. Norėčiau ateityje grįžti ir pagyventi Lietuvoje, panaudoti sukauptą patirtį ten ir prisidėti prie savo šalies augimo. Norėtusi, kad ir vaikai gimtų Lietuvoje”.

Nesvarbu, kokiaje šalyje Šakinis begyventų, jo gyvenimo tikslai ir vertybės visuomet išliks tie patys. Dovydo didžiausia vertybė, kuriai neprilygsta jokie turta, yra šeima ir jos laimė. „Be šeimos nebūčiau nieko pasiekęs, neturėčiau nei tikslų, nei motyvacijos. Dėl jų norisi visuomet stengtis ir eiti į priekį, daryti viską kaip galima geriau ir kovoti iki galo. Geriausių mano varžybų metu žmona visada buvo šalia ir visuomet šypsodavosi, kas man padėdavo nusiraminti ir susikaupti kovai. Net treneris juokaudavo, kad ji – mano talismanas. Bet taip ir yra”, – šypsodamasis pasakoja Dovydas. Todėl, kad ir kokia ateitis laukia Šakinio, jis mano, kad jo laimingo gyvenimo receptas liks darni šeima. „Negalėčiau jaustis laimingas ir gyvenantis pilnavertį gyvenimą, jei mano šeima ir mano žmona nebūtų laimingos”, – sako Dovydas.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Vyriausybės programoje – ir dviguba pilietybė

Vilnius („Draugo“ info) – Septynioliktoji Vyriausybė pasiryžusi įteisinti teismų tarėjų institutą, įtvirtinti ypatingojo prokuroro pareigybę, sudaryti galimybę visiems piliečiams kreiptis į Konstitucinį Teismą, įteisinti dvigubą pilietybę.

„Skatinsime visuomenės išitraukimą į teisingumo vykdymą, įteisdami visuomeninio teismų tarėjo institutą. Teismų tarėjų – nepriekaištingos reputacijos visuomenės atstovų – dalyvavimas bylų nagrinėjime prisidės prie teisminės sistemos atvirumo, skaidrumo stiprinimo“, – rašoma pirmadienį paskelbtoje Vyriausybės programoje.

Ją paskirtasis premjeras Saulius Skvernelis pristatė Seimo nariams.

Teismų tarėjų instituto koncepcijai šių metų spalį jau yra pritaręs Seimas.

Programoje taip pat teigiama, kad bus įtvirtinta kiekvieno Lietuvos piliečio teisė kreiptis į Konstitucinį Teismą. Dabar tokią galimybę turi tik parlamentas arba grupė parlamentarų, Vyriausybė, Prezidentas, teismai.

Politinės ir teisės korupcijos byloms tirti norima įtvirtinti ypatingojo prokuroro statusą.

Pabrėžiama, jog bausmių politika bus subalansuota, o Baudžiamasis kodeksas tobulinamas taip, kad laisvės atėmimo bausmė būtų taikoma tik už sunkius nusikaltimus visuomenei pavojingiems asmenims.

Planuojama įvesti bendrą teisės

kvalifikacijos egzaminą asmenims, pretenduojantiems tapti teisėjais, prokurorais ir advokatais. Taip tikimasi teisės sistemą padaryti skaidresne, atviresne.

Ketinama įvesti privalomas teisės pagrindų dalyko pamokas pagrindinėse mokyklose ir gimnazijose bei teisės mokslų įvado studijas visų specialybių studentams universitetuose.

Kad geriau būtų ginamos žmogaus teisės, numatyta steigti Žmogaus teisių gynimo agentūrą.

Žadama siekti įteisinti dvigubą pilietybę, kad būtų išlaikytas ryšys su išvykusiais tautiečiais. Tačiau programoje nenurodoma, kaip konkrečiai tai bus daroma.

Stipraus alkoholio pardavimas vyresniems nei 20 metų asmenims, svai galų žymėjimas dėl jų daromos žalos, uždrausta alkoholio ir tabako reklama, specializuotos parduotuvės – šios ir kitos kovos su alkoholizmu ir rūkymu priemonės taip pat numatytos būsimosios Vyriausybės programoje.

„Stiprinsime vairavimo apsvaigų prevenciją. Išanalizuosime galimybes iki nulio mažinti leistiną alkoholio promilių kraujuje ribą visiems vairuotojams, skatinsime modernių automatinių apsvaigimo fakto nustatymo sistemų su veido atpažinimu diegimą, įpareigojimą gydytis pažeidus taisykles ir kitą“, – teigiama dokumente.

Programoje įrašytas ir alkoholio, tabako akcizų didinimas.

Filmas apie KGB veiklą Lietuvoje

Vilnius/Roma (Bernardinai.lt) – Romoje vykusio Europos šiuolaikinio kino festivalio metu parodytas dokumentinis filmas apie KGB darbo metodus ir rezistenciją sovietinei okupacijai. Pristatydama filmą „Aš už tave pakalbėsiu“ Lietuvos ambasadorė Italijoje Jolanta Balčiūnienė pabrėžė dokumentikos svarbą skleidžiant žinią apie šį Lietuvai tragišką istorinį periodą.

Vis dažniau viešojoje erdvėje pa-

sirodant propagandiniais leidiniais, filmas „Aš už tave pakalbėsiu“ yra istoriniais faktais ir įvykių liudininiais paremtas pasakojimas, atskleidžiantis nepagražintą ir žiaurią KGB vykdytą veiklą Lietuvoje.

„Aš už tave pakalbėsiu“ – septynios su KGB režimu susijusių žmonių gyvenimo istorijos. Filmą kūrė Lietuvos ir Italijos režisieriai Virginija Vareikytė ir Maxd' Dejoie.

žvalgybą dominančią informaciją.

Policijos duomenimis, vyras įtariamas šnipinėjimu, pranešė Vilniaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas.

Policija ieško šnipinėjimu įtariamo asmens

Vilnius (BNS) – Vilniaus policija ieško besislapstančio asmens, įtariamo šnipinėjimu, pranešė Vilniaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas.

50 metų Vladimiras Sokolovas įtariamas pagal Baudžiamojo kodekso straipsnį, numatantį atsakomybę už tai, kad vykdydamas kitos valstybės ar jos organizacijos užduotį pagrobė, pirkto ar kitaip rinko arba perdavė informaciją, kuri yra Lietuvos valstybės paslaptis, arba kitą užsienio valstybės

Farmacijos sektorių skaidrins e. receptu

Vilnius (ELTA) – Paskirtasis premjeras Saulius Skvernelis pabrėžia e.recepto svarbą skaidrinant farmacijos sektorių, bet sako, kad nėra numatyta konkreti data, kai visi receptai bus elektroniniai.

„Puikiai suprantame, kad elektroninis receptas – viena iš sąlygų kalbant apie skaidrų farmacinį sektorių, kada bus galima matyti, kam, kokie, kokių įmonių vaistai, kokiais kiekiais ir kas išrašinėja“, – teigė jis.

Pasak S. Skvernelio, šiuo metu atskiros gydymo įstaigos jau demonstruoja e. recepto patrauklumą ir išrašo daugiau kaip 50 proc. tokių receptų.

Lapkričio pradžioje suėjo metai, kai Lietuvoje galioja elektroninio recepto sistema. Tiesa, ji yra pasirinktinė.

Privalomas e. sveikatos sistemos naudojimas visose sveikatinimo vietais įstaigose numatomas nuo 2018 m.

Japonija neatsiprašys už Pearl Harbor

Tokijas (ELTA) – Pearl Harbor (JAV karinė jūrų bazė Havajuose) gruodžio pabaigoje besilankysiantis Japonijos ministras pirmininkas Shinzo Abe pagerbs žuvusius kare, tačiau neatsiprašys. Sh. Abe bus pirmasis Pearl Harbor apsilankysiantis Japonijos premjeras.

Sprendimas surengti vizitą į Pearl Harbor priimtas po to, kai kadenciją baigiantis JAV prezidentas Barack Obama gegužę apsilankė Hiroshimoje. JAV vadovas taip pat kalbėjo apie aukų kančias, bet neatsiprašė už tai, kad JAV numetė pirmąją pasaulyje branduolinę bombą.

Sh. Abe pareiškė pagarbą žuvusiems per netikėtą Japonijos puolimą 1941-ųjų metų gruodžio 7-ąją. Japonija atakavo JAV karinę jūrų bazę Havajuose. Šis įvykis nulėmė Antrojo pasaulinio karo pradžią Ramiajame vandenyne.

Japonijos premjeras Havajuose lankysis gruodžio 26–27 dienomis, jis susitiks su B. Obama, kuris prisijungs prie politiko Hawajuose.

Šiais metais minimos 75-osios mir-

Japonijos premjeras Sh. Abe lankysis Havajuose, bet neatsiprašys. Alchetron nuotr.

tino 1941 metų gruodžio 7 dienos puolimo prieš JAV karinę jūrų bazę metinės. Tada žuvo apie 2 400 amerikiečių.

Karas baigėsi 1945 metų rugpjūtį, Jungtinėms Valstijoms numetus virš Japonijos dvi branduolines bombas. Nors šalys per septynis dešimtmečius žadėjo kurti stiprius santykius, karo pradžios ir pabaigos šešėlis vis dar temdo santykius.

„Brexit“ derybos baigsis 2018 spalį

Briuselis (ELTA) – Susitarimas su Didžiąja Britanija dėl šios pasitraukimo iš Europos Sąjungos, Europos Komisijos vertinimu, turėtų būti pasiektas iki 2018 metų spalio. Taip sakė Komisijos vyriausiasis derybininkas būsimose derybose Michel Barnier. Anot jo, liks tik 18 mėnesių realioms deryboms. Jis atkreipė dėmesį į tai, kad po to susitarimą dar turės ratifikuoti parlamentai abiejose Lamanšo pusėse.

Britai birželį vykusiam referen-

dume nedidele balsų dauguma pritarė „Brexit“. Tačiau išstojimo procesas, kuriam skirti dveji metai, galės prasidėti tik tada, kai Londonas aktyvuos 50-ąją ES sutarties straipsnį dėl pasitraukimo iš Bendrijos. Ministrė pirmininkė Theresa May paskelbė, kad tai padarys iki kovo galo.

ES ir Didžioji Britanija, pradėjusios išstojimo derybas, žengs į „išsityrinėtus vandenius“, sakė prancūzas M. Barnier.

Vienijasi kovai su teroristiniu turiniu

New Yorkas (BNS) – Jungtinių Valstijų technologijų kompanijos „Facebook“, „Microsoft“, „Twitter“ ir „YouTube“ pranešė, kad reaguodamos į vyriausybės spaudimą visame pasaulyje jos ketina vienyti savo pastangas kovoje su teroristiniu turinio platinimu internete.

Bendrovės ketina nuo šiandien naudoti „skaitmeninius pirštų atspaudus“, kad blokuotų ar pašalintų smurtinę turinį ar pastangas verbuoti socialinių tinklų vartotojus.

„Mūsų vartotojams teikiama paslaugų sistemoje nėra vietos turiniui, kuris propaguoja terorizmą. Kai mums apie tai praneša, mes imamės operatyvių priemonių kovai su tokiu turi-

niu, remdamosi kiekvienos iš mūsų politika, – sakoma bendrame kompanijų pranešime. – Keisdamosi tokia informacija tarpusavyje mes galėsime naudoti bendrus maišos kodus (hashes), kad nustatytume potencialiai su teroristais susijusį turinį, paskelbtą mūsų sistemose.“

Kiekviena kompanija pati nuspręs, kokius atvaizdų ar vaizdo įrašų maišos kodus pridėti į bendrą duomenų bazę. JAV, Prancūzijos ir kitų šalių vyriausybės jau ne vienerius metus spaudė interneto kompanijas labiau prisidėti prie kovos su ekstremistiniu turiniu, ypač vaizdo įrašais, kuriuose fiksuojamas galvos nupjovimas ir kiti baisūs vaizdai.

Lenkija neišduos R. Polanski

Varšuva („Draugo“ info) – Lenkija neišduos Jungtinėms Valstijoms garsiojo režisieriaus, „Oskaro“ premijos laureato Roman Polanski. Aukščiausiasis Teismas Varšuvoje atmetė teisingumo ministro Zbigniew Ziobro apeliaciją dėl praėjusiais metais priimto teismo sprendimo, kuriuo jau buvo atmetas atitinkamas prašymas. Tai reiškia, kad procesas galutinai baigtas.

JAV jau kelerius metus mėgina patraukti atsakomybėn R. Polanski dėl nepilnametės išprievartavimo 1977 metais. 2014-aisiais Lenkijai vėl buvo pateiktas prašymas išduoti režisierių, jį pernai teismas Krokovoje atmetė. Kadangi prokuratūra nepateikė apeliacijos, Z. Ziobro gegužę kreipėsi į Aukščiausiąjį Teismą.

Lenkija neišduos R. Polanski.

NBC new nuotrauka

83 metų kino kūrėjas teisme nepasirodė. Jis gyvena Prancūzijoje. JAV prašymą jį išduoti pateikė 2015 metų sausį.

VERSLO NAUJIENOS

Darbuotojai bėga nuo bjaurių vadovų

Jei vadovas laiko visas įmonės valdymo vadžias savo rankose, tai dar tikrai nereikia, kad jis tinkamai vadovauja komandai. Specialistai pažymi, kad šiuolaikiniai vadovai neturėtų būti bjaurūs ar pernelyg griežti: jie privalo būti efektyvūs.

Pagalvokit apie save – ar nesat bjaurus vadovas?
Business Insider nuotr.

Autoritarinio tipo vadovai galvoja, kad jei taps bent kiek žmogiškesni, praras komandos pagarbą, tuo pačiu ir sumažins darbuotojų motyvaciją. Tokio vadovo pavyzdys – Steve Jobs, kompanijos „Apple“ įkūrėjas, kuris garsėjo griežtu, net tironišku bendravimu su darbuotojais. Vis dėlto sėkmingi vadovai retai būna tokie kaip S. Jobs – jis tik išimtis, patvirtinanti taisyklę. Tyrimai rodo, kad griežti, despotiški vadovai tiesiog sunaikina darbuotojų motyvaciją bei sukelia žmonėms stresą, rašo svetainė „entrepreneur.com“.

Maža to, Londono universitete atlikta studija rodo tiesioginį ryšį tarp širdies ir kraujagyslių ligų bei darbe patiriamo streso. Dar vienas tyrimas atskleidė, jog per griežtas valdymo stilius tiesiog priverčia talentingiausių darbuotojus ieškoti kito darbo, o įmonėje lieka tik žemesnės kvalifikacijos specialistai. Galiausiai ne viena apklausa atskleidė, kad darbuotojai verčiau rinktųsi sukalbamesnį ir ramesnį vadovą nei didesnę algą su pernelyg griežtu vadovu. Taigi peršasi išvada, kad darbuotojai išeina ne iš prastų darbovietų: jie bėga nuo bjaurių vadovų.

Stiprus, be ne aršus

Darbuotojams svarbu žinoti, kad vadovas juos supranta, žino, kuo gyvena komanda, su kokiais iššūkiais susiduria. Lyderio nuoširdumas pasireiškia tiesiogiai bendraujant su komanda, nesistengiant išvengti – ar tuo labiau nesislepiant – ir nuo nemalonių pokalbių. Kai komanda žino, kad vadovui nuoširdžiai rūpi, jie yra pasirengę lyderio klausyti. Ir nesvarbu žinios geros, ar blogos. Pasak svetainės, kai komandos ir lyderio santykiai yra

pagrįsti pagarba, supratimu ir pasitikėjimu, net darbuotojai pakeitus darbovietę, šis vis tiek išlieka lojalus ankstesnės bendrovės gaminiams, paslaugoms, bet ir viešumoje apie buvusį darbdavį atsiliepia teigiamai.

Lyderystė reiškia vidinę stiprybę, bet tikrai – ne beatodairišką aršumą. Kai darbuotojai mato, kad vadovas vietoj to, kad svaidytųsi žaibais ir rūšiais žvilgsniais, išlaiko savikontrolę net ir pačiomis sudėtingiausiomis situacijomis, komanda pasitiki lyderio kompetencija ir nori dirbti kartu dėl bendrų įmonės tikslų.

Sumanus vadovas, vos iškilus sudėtingesnei situacijai bendrovėje, nepuola visko imti į savo rankas, o atidžiai stebi iš šalies ir vertina, kaip darbuotojai sprendžia iškilusias problemas, prireikus pasiūlo pagalbą.

Be arogancijos

Darbuotojai buriasi aplink savimi pasitiktą vadovą, kuris apie įmonę žino viską. Taigi geriausias būdas lyderiui pademonstruoti pasitikėjimą savimi – parodyti kompetenciją. O jei iškyla tokia situacija, kai vadovas kažko nežino, verta to neslėpti, prisipažinti ir paprašyti pagalbos kitų komandos narių.

Tikri lyderiai nėra arogantiški, priešingai – jie stengiasi griauti barjerus tarp savęs ir darbuotojų. Pavyzdžiui, propaguoja atvirų durų politiką, kad prireikus darbuotojas bet kada galėtų užėiti pas vadovą.

Milda Tarcijonaitė, „Verslo žinios“

Prekybos augimas Lietuvoje išlieka vienas didžiausių

Metinis mažmeninės prekybos augimas Lietuvoje toliau išlieka vienas didžiausių tarp 28-ųjų Europos Sąjungos valstybių, skelbia Eurostatas.

Per metus – spalį, palyginti su 2015 metų spalio mėnesiu – prekyba Lietuvoje išaugo 8,3 proc., rodo paskelbti ES statistikos tarnybos duomenys.

Spartesnis metinis augimas buvo tik Liuksemburge (16 proc.), Rumuni-

joje ir Slovėnijoje (po 8,7 proc.). Latvijoje mažmeninė prekyba per metus ūgtelėjo 0,2 proc., Estijoje – 3,1 procento.

Per mėnesį – spalį, palyginti su rugsėju – prekyba Lietuvoje ūgtelėjo 0,9 proc., Latvijoje – 0,6 proc., Estijoje – 0,9 procento.

Visoje ES per metus prekyba padidėjo 3,5 proc., o per mėnesį – 1,2 procento.

BNS

Euro ir kitų valiutų santykiai (2016 metų gruodžio 7 d.)

1 USD (JAV doleris) – 0,93 €
1 AUD (Australijos doleris) – 0,69 €
1 CAD (Kanados doleris) – 0,70 €
1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,19 €
1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,66 €

Lietuva daugiausia eksportuoja kviečių

Šiuo metų derliaus grūdus supylus į aruodus po truputį ryškėja Lietuvos kviečių eksporto veidas. Išankstiniais duomenimis šiais metais Lietuva eksportavo 2,7 mln. tonų kviečių. Tai sudaro 83,6 proc. bendro iš šalies išvežto grūdų (įskaitant ankštines kultūras) kiekio. Per 2015 m. atitinkamą laikotarpį (10 mėn.) buvo eksportuota 1,75 mln. tonų kviečių, tad šiemet ankstesnių metų skaičiai bus gerokai viršyti. Visgi prekybos metai pradėti skaičiuoti nuo liepos 1 d., todėl šiuo metų derliaus grūdų eksporto masės bus galima įvertinti vėliau.

Kadangi grūdų kainos šiuo metu nėra labai aukštos, ūkininkai, turintys

geras sandėliavimo sąlygas, grūdų paruošti neskuba, tikėdamiesi kainų augimo. Prognozuoti, kad šiuo metų derliaus grūdų eksportas gali būti menkesnis nei pernai, dar kiek ankstoka.

Lietuviški grūdai keliavo į Latviją, Lenkiją, Vokietiją, Prancūziją, Olandiją, Belgiją, Jungtinę Karalystę, bet ir į Afrikos bei Azijos šalis – Alžyrą, Mozambiką ir Jungtinius Arabų Emyratus.

Pagal eksportuojamą kviečių kiekį Lietuva Europos Sąjungoje užima penktą vietą, rikiuodamasi po Rumunijos, Prancūzijos, Vokietijos ir Lenkijos.

Diena.lt

Turistų išsilgusi Turkija subsidijos skrydžius

Turkija teiks paramą charteriniams skrydžiams ir 2017 m. Šalies valdžia patvirtino pagrindines tarptautinių kelionių organizatorių reguliariųjų ir užsakomųjų skrydžių subsidijavimo programos sąlygas.

Palyginti su ankstesniais sezonais, yra keletas skirtumų: už skrydžius bus mokama ne tik sezono metu, kaip anksčiau, o visus metus. Bus išplėstas Turkijos oro uostų sąrašas, į kuriuos įskaitant rebus galioja subsidijos, – jame nebe 6, o 10 oro uostų.

Užsimota paskatinti ir keleivių srautų augimą: už daugiau kaip 200 keleivių galintį talpinti orlaivį, atskraidinusių ne mažiau kaip 150 turistų, bus mokama 30 proc. daugiau nei iki šiol – apie 7 800 USD.

Standartinė kompensacijos suma, palyginti su praėjusiais metais, išliko nepakitusi: už kiekvieną skrydį Turkijos vyriausybė mokės 6 000 USD.

Iš oro uostų į kitų metų subsidijavimo programą pateko: Gazipaša Alanijoje, Antalijos, Dalamano oro uostai, Bodrumo Milas oro uostas, Izmiro, Kütahya Zafer, Trabzon, Denizli, Isparta ir Eskişehir.

Šiemet tarptautinių užsakomiešiams skrydžiams subsidijuoti Turkija planuoja skirti daugiau nei 30 milijonų USD paramą. Turkijos vyriausybės subsidijas kuro sąnaudoms dengti gaus 66 kelionių organizatoriai iš 26 šalių.

„Verslo žinios“

Skundžiasi vaikus „šnipinėjančiais“ žaislais

Europos Sąjungos ir Jungtinių Valstijų vartotojų teisių apsaugos tarnybos pranešė pateiktos skundų dėl išmaniųjų žaislų, kurie „šnipinėja“ vaikus ir jų namus ir potencialiai pažeidžia privatumo ir asmens duomenų apsaugos įstatymus.

Europos vartotojų organizacijos BEUC ir tokių JAV grupių, kaip Elektroninio privatumo informacijos centro EPIC, teigimu, kalbama apie tokius išmaniuosius žaislus, kaip „My Friend Cayla“, „i-QUE Intelligent Robot“ ir „Hello Barbie“.

Skundai buvo pateikti Prancūzijos ir kitų Europos šalių tarnyboms bei JAV federalinei prekybos komisijai.

Norvegijos vartotojų tarybai atstovaujanti konsultacijų firma „Bouvet“ teigia, kad prie interneto prijungti lėlė „My Friend Cayla“ ir robotas „i-QUE Intelligent Robot“, kuriuos gamina Los Angeles įsikūrusi kompanija „Genesis Toys“, susijungia su vartotoju per telefoną ar planšetinį kompiuterį, o lėlė „Hello Barbie“ jungiasi prie interneto belaidžiu ryšiu. Pastarąja Europoje kol kas neprekiaujama.

„Šie žaislai įrašo ir kaupia privačius mažų vaikų pokalbius be jokių apribojimų šios asmeninės informacijos rinkimui, panaudojimui ar atskleidimui, – savo skunde nurodo, EPIC ir kitos JAV tarnybos. – Šie žaislai nuolat stebi mažus vaikus ir yra naudojami daugelyje namų Jungtinėse Valstijose jiems netaikant jokių duomenų ap-

Žaislai apie vaikus gali žinoti daugiau, nei jų tėvai.

Youtube nuotr.

saugos standartų. Jie kelia rimtą grėsmę vaikų Jungtinėse Valstijose saugai ir saugumui.”

Nerimą dėl tokių žaislų išreiškė ir BEUC, remdamasi Norvegijos vartotojų tarybos užsakytu tyrimu.

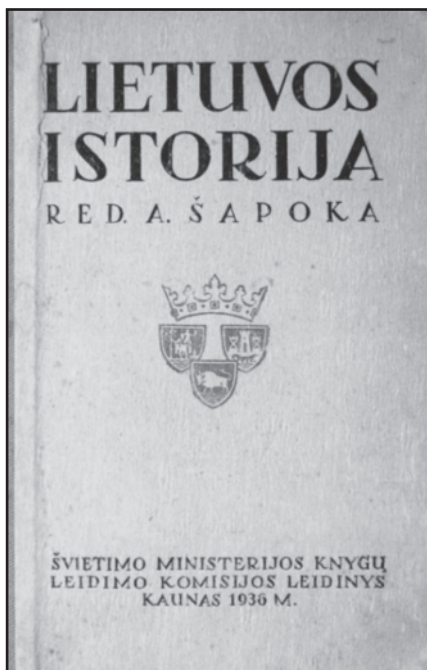
„Atlikęs kelis paprastus žingsnius bet kas gali perimti šių žaislų kontrolę mobiliuoju telefonu ir kalbėti bei klausyti per šiuos žaislus neturėdamas fizinio priėjimo prie žaislo“, – teigė organizacija.

„Viskas, ką vaikas pasako lėlei, yra persiunčiama JAV įsikūrusiai kompanijai „Nance Communications“, besispecializuojančioje kalbos atpažinimo technologijų srityje, – teigia BEUC. – Kompanija pasilieka teisę dalintis šia informacija su trečiosios šalimis ir panaudoti kalbos duomenis patiems įvairiausiems tikslams.”

ES ir JAV vartotojų organizacijos ragina tirti tokių vaikų kalbos duomenų rinkimą, naudojimą ir atskleidimą.

BNS

Paminėtas A. Šapokos „Lietuvos istorijos“ 80-metis

Minėjimas Prezidento V. Adamkaus bibliotekoje-muziejuje.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Konferencijoje dalyvavo ir A. Šapokos giminaitė, buvusi Seimo narė gydytoja Vida Marija Šapokaitė-Čigrėjienė.

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Lapkričio 18 dieną Kaune, Prezidento Valdo Adamkaus bibliotekoje-muziejuje buvo paminėta Adolfo Šapokos „Lietuvos istorijos“ 80-metis. Retas atvejis, kai minima knygos pasirodymo sukaktis, tačiau A. Šapokos redaguota 1936 metais pasirodžiusi „Lietuvos istorija“ suvaidino labai svarbų vaidmenį ir tada, kai buvo išleista tais metais neįtikėtinai dideliu 17 500 egzempliorių tiražu, ir Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo metais, kai fotografuotinis leidimas 1989 metais išėjo 100 000 egzempliorių tiražu, o dar po metų knyga pakartota 155 000 egzempliorių tiražu. Ją dabar galima rasti turbūt kiekvieno lietuvių šeimos bibliotekoje.

„Lietuvos istorija“ pasirodė tada, kai jos redaktoriui ir pagrindiniam autoriui A. Šapokai buvo vos 30 metų. Tuo metu jis dirbo Vytauto Didžiojo universiteto istorijos katedros dėstytoju. 1934 metais Švietimo ministerija pasiūlė grupei istorikų parengti Lietuvos istorijos vadovėlių aukštesnėms gimnazijos klasėms. Šio darbo ėmėsi istorikai A. Šapoka, Zenonas Ivinskis, Juozas Jakštas, Paulius Šležas ir Petras Klimas sutiko imtis šio darbo. Leidinį nutarta pavadinti „Lietuvos istorija“, o jį redaguoti patikėta A. Šapokai.

Šis vadovėlis apėmė Lietuvos istoriją nuo seniausių laikų iki XX a. trečiojo dešimtmečio pabaigos. Jame itin daug dėmesio buvo skirta patriotizmą ugdančioms temoms – Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės laikotarpiui, tautiniam atgimimui ir keliui į Nepriklausomybę. To meto 17 500 egzempliorių tiražas buvo ištis rekordinis – tiek buvo spausdinama tik maldaknygių.

Lietuvoje per visą sovietinės okupacijos laikotarpį ši knyga buvo žinoma ir skaitoma slapčia, ji žadino tautinę savimonę, skatino gilintis į nutylimus istorijos faktus. Visiems žinoma kaip „Šapokos istorija“ buvo pats sėkmingiausias istorijos leidybos projektas tarpukario Lietuvoje. Vadovėlis buvo ir kritikuojamas dėl pernelyg idealizuoto Lietuvos istorijos vaizdo, bet iki šiol jis išliko aktualus ir jį galima pavadinti vienu nuosekliausių mėginimų sukurti vientisą didįjį Lietuvos pasakojimą.

Apie tai ir buvo kalbama mokslinėje konferencijoje Kaune, pavadin-

E. Aleksandravičius nagrinėjo lietuvių pasaulį A. Šapokos akimis.

toje „Adolfas Šapoka ir praeities tyrimai“, kurią organizavo prezidento V. Adamkaus biblioteka-muziejus, VDU Lietuvių išėivijos institutas, Kauno istorijos draugija ir humanitarinių mokslų fakulteto istorijos katedra. Profesorė Jūratė Kiaupienė, skaičiusi pranešimą „Po 80-ties metų: Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorijos vizijos“ analizavo, kaip tos vizijos kinta bėgant laikui. Ji pabrėžė, kad sunku lyginti du vienas nuo kito 80 metų nutolusius laikotarpius, tačiau A. Šapokos istorijoje labai ryški pagrindinė idėja – Lietuva kaip žemė, teritorija, kur gimė tauta ir valstybė ir tam skirti tyrimai.

„Dabar madinga rašyti istoriją be žmogaus – akmenų ar dar kokią nors istoriją, nes rašyti apie žmones jau lyg ir neįdomu, nemadinga. To meto istorikus aiškiai vienija idėja, kad valstybė ir ją sukūrusi tauta yra pačios svarbiausios. Valstybė buvo ir liko svarbiausia visuomenės organizacijos forma. Mums svarbu savo tyrimams suteikti tarptautinį kontekstą, reikia daugiau kalbėti apie mus Europoje, pasaulyje, regione – tą turi daryti jaunosios kartos istorikai. Dabar galimybės visai kitos, nei buvo 1936-aisiais, tad galime plėsti temų įvairovę“, – sakė profesorė.

Ji apgailestavo, kad dar labai trūksta diskusijų istorinėmis temomis, neturime istoriografijos recenzavimo kultūros, nes bijoma izeisti kolegą, pasakyti savo nuomonę, nors, pavyzdžiui, kaimyninės Lenkijos istorikai šios problemos neturi. Būtina tapti tarptautinių tyrimų dalyviais, nes tos pačios Lenkijos istoriografai

mus yra tarsi užstoje, aplenke, nagrinėjant Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės laikus esame tik sudėtinė Lenkijos istorijos dalis.

„Reikia ugdyti kitos kartos istorikus, sudaryti sąlygas daliai istorijos studentų rinktis būsimo tyrėjo darbą, nes iš aukštųjų tribūnų vis dar girdime, kad humanistika apskritai nereikalinga. A. Šapokos „Lietuvos istorija“ pilnai atitiko to meto mokslinį lygį, ten buvo nemažai motyvų, kurių mes ir šiandien nesame pasiekę“, – kalbėjo J. Kiaupienė.

Jaunas istorijos doktorantas Simonas Jazavita pristatė pranešimą „Istorikas ir jo laikas – A. Šapokos idėjos ir jų likimas“. Jo nuomone, A. Šapokos redaguota „Lietuvos istorija“ liko pati geriausia per visus aštuoniasdešimt metų, jis turėjo ypatingą talentą ir pats rašyti, ir redaguoti kitų tekstus, buvo geras organizatorius, suburdavo skirtingo mąstymo žmones.

„Laikas tuomet buvo nelengvas, virė ideologiniai mūšiai, o A. Šapoka turėjo aiškia pasaulėžiūrą, jis galėjo ir sukritikuoti neįžeisdamas, jam svarbu buvo faktai. Jis nebuvo fanatikas, su kuriuo neįmanoma diskutuoti ir ginčytis – jo paties pažiūros taip pat keitėsi. Nors daug kas pasikeitė, mums ir dabar labai reikia tokių žmonių su tokia pagarba istorijai, su tokiais sugebėjimais“, – teigė S. Jazavita.

Labai įdomus ir turiningas buvo habilituoto istorijos mokslų daktaro, profesoriaus, Lietuvių išėivijos instituto vadovo Egidijaus Aleksandravičiaus pranešimas „Lietuvių pasaulis A. Šapokos akimis“. Jis pabrėžė, kad mes nelabai skiriame istoriografijos nuo naratologijos, tyrimą painiojame su pasakojimu. A. Šapokos vadovėlis buvo labai sėkmingas, aktualus ir iki šiol nepasenęs, nes nepasensta geras literatūros kūrinys.

Profesorius priminė, kokiais didžiuliais šimtatūkstantiniais tiražais „Lietuvos istorija“ buvo išleista 1989–1990 metais, kai tam leidimui savo asmeninius pinigus aukojo ir Prezidentas Valdas Adamkus, ir kiti išėivijos lietuviai. Jis pabrėžė, kad tą vadovėlių rašę autoriai buvo skirtingų pažiūrų, bet tai nesutrukdė jiems dirbti. Pats A. Šapoka taisė, perrašė kai kuriuos skyrius ir pats parašė paskutinįjį skyrių „Pasaulio lietuviai“. E. Aleksandravičiui atrodo labai svarbu, kad iš 680 puslapių net 100 puslapių skirta būtent lietuviams už Lietuvos ribų, nes diaspora autoriams labai rūpėjo.

„Man nesuprantama, kad tada

apie emigraciją rašyta ir kalbėta daug, per Pirmosios Respublikos laikus emigravo 50 tūkstančių lietuvių ir tam knygoje skirta šeštadalis visų tekstų, o šiandien emigravusių žmonių iš Lietuvos yra 20 procentų ir apie tai istorijos vadovėliuose nėra nė žodžio. Negi tai nėra istorijos dalis? Yra nemažai dalykų, rodančių, kad dažnai dabartiniams istorikams iki Adolfo Šapokos dar labai toli“, – teigė profesorius.

Konferencijoje pranešimą skaitė ir profesorius Antanas Kulakauskas, nagrinėjęs temą „Laikmečio klausimai istorikui prieš 80 metų ir dabar“. Jis pastebėjo, kad redaguodamas vadovėlį A. Šapoka nemažai ką taisė, bet tekstų autoriai dėl to nepyko, nes knyga skaitytojui tapo tik labiau priimtina. Jis kėlė klausimą, kaip istorija turėtų būti pasakojama dabar, į ką reikėtų atkreipti dėmesį ir ko vengti.

Pasibaigus pranešimams ir diskusijoms, renginio dalyviai, akademinė visuomenė, bendradarbiai sveikino profesorių E. Aleksandravičių 60-mečio proga. Jam buvo pasakyta daug šiltų žodžių, VDU istorijos katedros vedėja Vaida Kamuntavičienė teigė, jog be profesoriaus ir ši katedra būtų tik mažas kūdikėlis. Profesorius už jo atsidavimą darbui dėkojo ir Išeivijos instituto darbuotojai, o Lietuvos žurnalistų sąjungos Kauno skyriaus vadovas Vidas Mačiulis profesoriui, kuris yra ir šios organizacijos narys įteikė aukščiausią apdovanojimą „Už nuopelnus žurnalistikai“. Buvo ir kitų sveikinimų bei dovanų, o pats sukaktuvinininkas priminė, kad tokią pačią sukaktį mini ir kitas žinomas istorikas jo kolega Alfredas Bumblauskas.

Pasveikintas E. Aleksandravičius, kuris iki šiol yra parašęs ir išleidęs beveik dvi dešimtis knygų, tarp jų ir pasaulio lietuvių istoriją „Karklo diegas“ ir šį kartą visus nudžiugino, pristatęs ką tik pasirodžiusią naujausią savo knygą anglų kalba „Lithuanian Paths to Modernity“, kuri yra skirta Lietuvos valstybės ir kultūros istorijos nuo XIX a. iki modernųjų laikų problemoms. Šios tarptautinei auditorijai skirtos knygos straipsniuose autorius aptaria probleminius moderniosios valstybės raidos klausimus.

Be dovanų neliko ir renginio dalyviai – kiekvienam buvo padovanota solidi, beveik 800 puslapių apimties kolektyvinė monografija „Tautiniai naratyvai ir herojai Vidurio Rytų Europoje po 1989 m.“, kurią sudarė ir redagavo E. Aleksandravičius. Tai didelės mokslininkų grupės trejų metų darbas.

MANO VIRTUVĖ

Ruošiamės Kūčioms

Tikriausiai per visą savo gyvenimą negalėčiau prisiminti šv. Kūčių stalo be silkės su baravykais ar su naminiu pomidorų padažu.

Silkė su džiovintais baravykais

Reikės:

1 didelės riebios silkės
1 svogūno
5-6 džiovintų baravykų
druskos, aliejaus, citinos

Silkę pasiruošti prieš kelias dienas: nulupti, ištraukti kaulus, bet nuplauti – geriau nušluostyti popieriniu rakšluosčiu. Iš vienos silkės gaunasi du gabalėliai file. Juos sudėti į stiklainiuką ir užpilti atšaldytu virintu vandeniu, parūgštintu citrina. Vanduo stiklainyje turi uždegti silkę. Turėsite paruoštą silkę, kurią prieš Kūčias reikės tik supjaustyti ir gražiai sudėliojus lėkštėje padengti paruoštu pagardu.

Džiovintus baravykus porai valandų užmerkti šaltame vandenyje. Išėmus nuplauti, sudėti į puodelį su šaltu vandeniu, šiek tiek pasūdyti ir pavirti, kol grybai suminkštės. Grybus supjaustyti pailgais plonais šiaudeliais. Panašiai supjaustyti svogūną ir viską pakepinti pakaitintame aliejuje, vis pamaišant. Atvėsinus uždėti ant lėkštėje gabaliukais išdėliotos silkės.

(Pastaba: Nereikia išpilti vandens, kuriame virė grybai. Tai puius pagrindas padažui, jį galima panaudoti verdant sriubą, pvz., barštelius su auselėmis, įdarytomis grybais.)

Silkė su pomidorų padažu

Reikės:

1 silkės
2 svogūnų, supjaustytų šiaudeliais
2-3 šaukštų aliejaus
natūralaus pomidorų padažo
1 šaukšto cukraus
1/2 puodelio džiovintų obuolių, išmirkytų vandenyje ir supjaustytų šiaudeliais
petražolių lapelių

Į keptuvę įpilti 2-3 šaukštus aliejaus, jam įkaitus suberti svogūnus ir

ant nedidelės ugnies vis pamaišant pakepinti, kol svogūnai suminkštės. Tuomet įpilti kelis šaukštus pomidorų padažo (natūralaus, paruošto tik su druska ir prieskoniais). Išmaišyti ir dar truputį pakaitinti. Po kelių minučių vėl įpilti 2 šaukštus padažo, išmaišyti ir pakaitinti. Įpilti 1 šaukštą (ar šiek tiek daugiau – pagal skonį) cukraus, vėl pakaitinti. Padažo skonis turi būti šiek tiek salstelėjęs. Dar kartą įpilti 2 šaukštus padažo ir vėl pavirti, jei trūksta, įberti cukraus. Verdama lėtai, kaip uogienę. Padažas tampa tirštas ir gražiai raudonos spalvos.

Į pabaigą sudėti išmirkytus džiovintus obuolius ir pavirti padažą dar kelias minutes.

Atausinti ir tik tada uždėti ant supjaustytos silkės gabaliukų. Galima papuošti petražolių lapeliais.

Dar vienas labai skanus užpilas ant silkės yra svogūnai, pakepinti su graikiniais riešutais.

1 svogūną smulkiai supjaustyti ir truputį pakepinti įkaitintame aliejuje. Tuomet pridėti 3 šaukštus kapotų graikinių riešutų ir pakepinti, kol svogūnai gražiai apkeps, o riešutai paskleis savo nuostabų aromatą. Atvėsusį užpilą uždėti ant paruoštos silkės.

Obuolių-svogūnų užpilas

Reikės:

1 svogūno, supjaustyto šiaudeliais
1 didelio obuolio, supjaustyto skiltelemis
1 puodelio petražolių
2 šaukštų aliejaus kepimui

Į įkaitintą aliejų suberti svogūną, pakepinti kelias minutes. Suberti obuolius ir pakepinti, kol jie suminkštės. Pabaigoje suberti smulkiai kapotas petražoles. Atausinus uždėti ant silkės.

(Pastaba: druskos nereikia, nes silkė sūri.)

Jūsų Indrė

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Skaitykite
„Draugą“ greičiau!
www.draugas.org

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugą“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamentu. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugą“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

DRAUGO FONDAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500
www.draugofondas.org

ĮVAIRŪS

- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 773-940-5264.
- Vyras ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Gali pakeisti, išleisti atostogų. Tel. 630-670-0813.
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo, gali prižiūrėti ir vaikus, galimi pakeitimai. Tel. 331-245-5378.
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu rusų ar lietuvių šeimoje. Didelė patirtis. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-640-3559.
- Vyras ieško žmonių priežiūros darbo pakeitimų penktadieniais, šeštadieniais, sekmadieniais. Legalūs dokumentai, vairuoja, patirtis, rekomendacijos. Tel. 708-465-6854.
- Vyresnio amžiaus moteris, legali, turinti patirties, buitine anglų kalba, nevairuoja, ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Galimi pastovūs pakeitimai. Tel. 630-827-3000.
- Moteris, turinti 20 metų ligonių slaugos darbo patirtį, ieško darbo su gyvenimu. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 630-280-1347.
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo kelias dienas per savaitę ar savaitgaliais. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-712-5906.
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Kalba angliškai, nevairuoja. Tel. 872-218-0098.
- Medikė ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis, rekomendacijos. Tel. 312-834-8718.
- Moteris ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu ar su grįžimu. Ilgametė patirtis. Tel. 708-299-6417.
- Moteris su patirtimi, vairuojanti automobilį, ieško senelių priežiūros darbo. Gali gyventi kartu bet kurioje valstijoje. Tel. 847-281-6659.
- Vyras ieško darbo, gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 708-369-8592.
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Tel. 630-640-3516.

SKELBIMAI • 773-585-9500

SVEIKATA

Trumpalaikis atminties „užstrigimas“. Ar tai pavojinga?

GYD. ONA RADZEVIČIENĖ

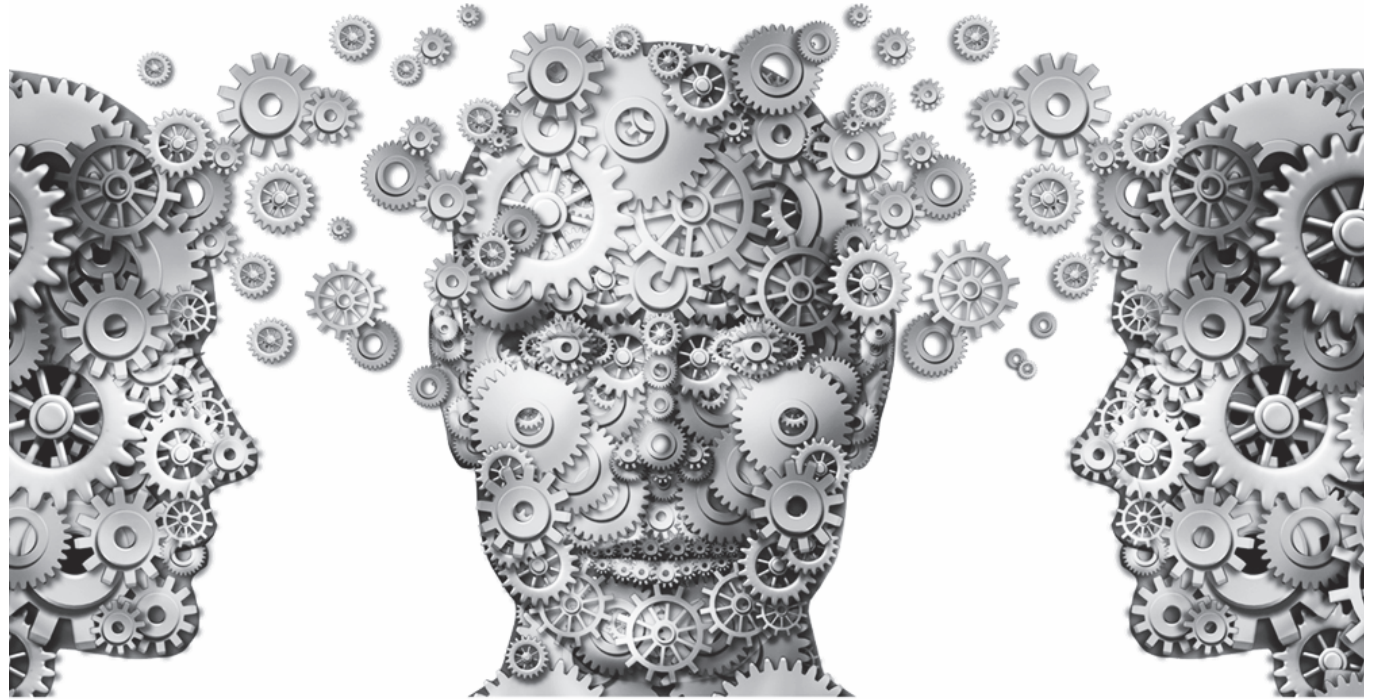
Jaunystėje mes visi mėgdavome žaisti įvairius žaidimus, tikrinančius mūsų atmintį. Jei kas ką nors užmiršdavo – visi skaniai pasijuokdavome. Vyresniame amžiuje, jei užmirštame, ko atėjome į virtuvę, ar negalime prisiminti neseniai matyto draugo vardą – jau nebesijuokiam, bet pradeda nerimauti, ar tai nėra beprasidedančios demensijos ar besivystančios Alzheimerio ligos požymis. Kas vyksta mūsų smegenyse, kai staiga ką nors užmirštame, kai anksčiau sukaupia informacija „užstringa“?

Tokie reiškiniai yra vadinami „smegenų užšalimas“, senjorų momentai“, tačiau, nepasaisant gražių pavadinimų, jie priverčia ne vieną iš mūsų jaudintis.

Mokslininkų teigimu, atminties „užstrigimai“ yra vieni iš dažniausių vyresnio amžiaus žmonių skundų. Tačiau dėl to nereikia smarkiai nerimauti. Kaip teigia Mayo klinikos Alzheimerio ligų tyrimo centro direktorius Ronald Peterson, MD, retkarčiais pasireiškiantis užsimiršimas yra įprastinis bei normalus vyresniame amžiuje pasitaikantis reiškinys.

Kas vyksta smegenyse, kai mes prisimename vardus?

Pamačius asmenį, gauta informacija smegenyse turi keliauti labai greitai ir ilgą atstumą. Pirmiausiai akys perduoda impulsą į smegenyse esantį vizualinį apdorojimo centrą. Toliau ši informacija juda į smegenų dalį, kuri yra atsakinga už veidų atpažinimą. Iš čia informacija toliau keliauja į pagrindinį atminties apdorojimo centrą, kuomet mes pradeda galvoti, kur mes šį asmenį matėme, ar jis yra mūsų bendradarbis, ar mano vaikų draugo tėvas, o tik po to informacija patenka į kalbos sritį, kuriose iš atsitiktinių abstrakčių garsų suformuojamas asmens vardas. „Tokia informacija turi patekti į burną“, – aiškina neuropsichologijos specialistai. Nerviniai centrai, dalyvaujantys atminties atkūrimu, yra išsidėstę įvairiose smegenų dalyse. Tai ir pakaušio skiltis, ir Amono ragai (hippocampus) bei smilkininis vingis (temporal gyrus). Informacija iš vieno centro į kitą perduodama labai greitai – per milijonines sekundės dalis. Kadangi vyresniame amžiuje sulėtėja informacijos perdavimas iš vieno centro į kitą, mes patiriame trumpalaikis atminties „užstrigimus“, kai

negalime prisiminti vardo ar pavadinimo, bet visa tai mes galime prisiminti po truputį ilgesnio laiko (šis požymis būdingas senatviniam atminties „užstrigimui“, bet ne demensijai). Jei tokį pamirštą vardą ar daikto pavadinimą pakartosite keletą kartų, kitą kartą galėsite daug lengviau ir greičiau jį prisiminti.

Kas vyksta smegenyse senstant?

Su amžiumi mes prarandame dalį baltosios bei pilkosios smegenų medžiagos, smegenų žievė traukiasi (shrinking), sumažėja Amono ragų sritis, kurioje yra sukaupia ir atkuriamas atmintis. Tuo pačiu sumažėja bei atrofuojasi neuronai (nervinės ląstelės), todėl nervinių impulsų perdavimas kiek sulėtėja. Senstant organizme taip pat sumažėja hormonų bei proteinų, kurie apsaugo ir atstato smegenų nervines ląsteles bei skatina jų augimą. Vyresniame amžiuje dažnai stebimas sumažėjęs kraujo pritekėjimas į smegenis, kas apsunkina naujų neuronų gamybą. Įdomu tai, kad mes galime apibūdinti, kaip asmuo atrodo, kuo jis užsiima, bet vardą atsiminti yra sunkiau. „Smegenys sugeba atgaminti svarbesnę informaciją, bet ne vardus, kurie reiškia tik abstrakciją. Todėl nesijaudinkite, jei pamirštate vardus, ar pamirštate, kur padėjote raktus“, – ramina specialistai. Šie reiškiniai yra lyg duobės mūsų asmeninės informacijos kelyje, ir tai yra normalus senėjimo procesas. Juk su amžiumi silpsta mūsų regėjimas, mes negalime bėgio-

ti tokiu greičiu, koku bėgiojome būdami 16 metų amžiaus. Mūsų judesiai sulėtėja, mes nešiojame akinius, ir tai priimame visai natūraliai. Vyresniame amžiuje ne vienas iš mūsų skundžiasi sąnarių sustingimu, skausmais, pablogėjusiu miegu – visa tai taip pat yra amžiaus pasekmė.

Kaip sumažinti atminties „užstrigimus“

Vyresniame amžiuje smegenys ir nervų sistema kasdien praranda 30–50 tūkstančių nervinių ląstelių (neuronų). Skaičius nemažas, tačiau baimintis nebūtina. Kadangi galvos smegenys turi milijardus nervinių ląstelių, tai šį praradimą galima palyginti su keletu plaukų, išslenkančių juos šukuojant. Labai svarbu, kad neuronai būtų sveiki, o tai užtikrina visavertė mityba, įjungiant į valgiaraštį žuvų taukus, įvairius augalinius aliejus, riešutus, saulėgrąžas. Šiuose produktuose yra gausu nesočiųjų riebalinių rūgščių, kurios padeda išsaugoti atmintį. Labai svarbu, kad mūsų maiste netrūktų geležies, nes geležis padeda plisti nerviniam impulsui tose smegenų dalyse, kurios atsakingos už mūsų atmintį, o taip pat pakankamai gauti su maistu ar

papildais vit. B6, B12, folinės rūgšties. Tai pat reikėtų pakankamai vartoti vaisių ir daržovių. Atminties išsaugojimui svarbu sveikas gyvenimo būdas, pakankamas fizinis aktyvumas, socialinis bendravimas, pastovus tobulinimasis, sprendžiant kryžiažodžius, skaitant knygas, mokantis naujų dalykų. Norint kuo ilgiau išsaugoti atmintį, reikia turėti gerą sveikatą, ypačingai normalų kraujo spaudimą.

Senstant mes patiriame psichologinius pokyčius, mums sunkiau išmokyti naujus dalykus, bet jei ką nors norime išmokyti – viską galima pasiekti, nors tai užima daugiau laiko ir pastangų nei jaunystėje. Be to, atmintis pablogėja pervargus, trūkstant miego, esant stresinei situacijai. Šiame kompiuterinės technikos amžiuje mūsų smegenys yra stipriai apkraunamos, mes gauname labai daug informacijos, ir mūsų sugebėjimai kartais jau yra pasiekę ribą, kas gali taip pat sąlygoti trumpalaikius užsimiršimus. Tokie užsimiršimai netrukdo mums gyventi, bet kartais priverčia jaustis nejaukiai.

Paruošta remiantis:

AARP.org,

www.helpguide.org,

www.WebMD, www.emedicina.lt

Danutė Doveinis, gyvenanti **Clinton Twp, MI**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Jūsų parama dar ilgam išsaugos gimtąją kalbą iševijoje.

Rimas Černius, gyvenantis **La Grange Park, IL**, atsiuntė „Draugo“ leidybos išlaidoms sumažinti 50 dol. Nuoširdi padėka už paramą.

Rimas Kalvaitis, gyvenantis **Dublin, NH**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai ačiū, kad remiate lietuvišką spausdintą žodį.

Arvydas Paulikas, gyvenantis **Downers Grove, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Dėkojame už ne vienerių metų paramą.

Gerimantas Penikas, gyvenantis **Woodhaven, NY**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdi padėka už paramą.

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio gyvavimą daugeliui metų!

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel. 773-585-9500

www.draugofondas.org

PO DIEVO SPARNU

Marijos Nekaltojo Prasidėjimo šventė

RENATA ŽIŪKAITĖ

Gruodžio 8-oji – didelė Mergelės Marijos šventė – Jos Nekaltasis Prasidėjimas. Kai kurios itin krikščioniškos šalys, tokia kaip Malta, Ispanija ar Italija šią dieną nedirba, vaikai neina į mokyklą. XIX a. Prancūzijos kalnuose, Lourde, apsireikusi Dievo Motina piemenaitė Bernadetai pranešė: Aš esu Nekaltasis Prasidėjimas. Neraštinga piemenaitė nesuprato šių žodžių prasmės ir visą kelią iki namų kartojo, kad neužmirštų. Vėliau ji labai nustebino kunigą, pasakiusi apie šį Marijos titulą. Iš kur galėjo berašė, niekada teologijos nesimokiusi piemenaitė sugalvoti šitokį dalyką.

Mes taip pat ne visada suprantame šios šventės prasmę. Mes galvojame, kad ši iškilmė reiškia, kad Marija pradėjo Jėzų be nuodėmės, šv. Dvasios veikimu. Tačiau tikroji šios šventės prasmė yra Mergelės Marijos pradėjimas be jokios nuodėmės. Jos išlaisvinimas nuo gimtosios nuodėmės pasekmių. Marija yra naujoji Ieva, kuri per visą savo gyvenimą nebuvo paliesta jokio blogio. Bažnyčios Tėvai ją apgieda kaip negendančią Balandėlę, nepaliestą mirties nuodų. Ji yra vadinama Naująja Ieva, kuri sutrins žalčiui galvą. Per pirmosios moters Ievos neklusumą į pasaulį atėjo nuodėmė ir mirtis, o per Marijos klusumą mums gimsta Išganytojas Kristus, mūsų Gelbėtojas ir Atpirkėjas. Šv. Irenėjus rašo, kad kaip Ievos neklusumas buvo mūsų mirties priežastis, taip Marijos klusnumas buvo jai pačiai ir mums išganyto priežastis. Šėtonas niekada negalėjo paliesti Mergelės Marijos, ji visada buvo jam nesuokiamą, todėl būtent jai skirta nugalėti piktąją dvasią. Ji nepaliaujamai kiekvieną mūsų užtaria pas Dievą. Kaip skaitome Biblijoje Apreiškimo knygoje: *Ir pasirodė danguje didis ženklas: moteris, apsisiautusi saule, po jos koju mėnulis, o ant galvos dvylikos žvaigždžių vainikas. 2 Ji buvo nėščia ir dejavo, kentėdama sgrėmius bei gimdymo sopulius.* (Apr 12, 1–2)

Jau XIII a. šv. Bonaventūra šią Apokalipsės moterį lygino su Mergele, o dailininkas P. Pacheco šią koncepciją išplėtojo, nurodydamas, kad Marija turi būti vaizduojama jauna, maždaug 12–13 metų, vilkinti balta suknele ir mėlynu apsiaustu. Jos rankos sudėtos ant krūtinės arba maldai, mėnulis – jaunaties pjautuvas, ant galvos – dvylikos žvaigždžių vainikas. Mergelės liemuo perjuostas pranciškoniška virve su trimis mazgais. Šiame Nekaltai Pradėtosios Marijos paveiksle atrandame taip pat lietuviui taip brangų Aušros Vartų Dievo Motinos atvaizdą.

Jau nuo VII ir VIII amžių Rytų krikščionių Bažnyčiose gruodžio 9 dieną yra švenčiama Nekaltojo Prasidėjimo šventė tradiciškai ją tituluojant „Šv. Onos pradėjimu“. Vakarų Bažnyčioje ši šventė per anglų ir airių vienuolynus paplito IX ir X amžiuose.

Žymusis teologas dominikonas šv. Tomas Akvinietis (1226–1274) savo garsiajame veikale „Summa Theologiae“ kėlė klausimą, kad Marija, kaip žmogus, negalėjo būti atpirkta, jeigu niekada nenusidėjo. Jis aiškino, jog tvirtinimas, kad Marija buvo be prigimtinių nuodėmės, reikštų pripažinimą, jog jai nereikėjo Kristaus atpirkimo, o taip sakyti negalima.

Tuo tarpu viduramžių teologas Duns Scotus pripažino, kad Marija gavo nekaltumo malonę iš anksto tik dėl savo Sūnaus nuopelnų. Jos šventa motinystė jos neišlaisvino nuo atpirkimo. Švč. Mergelės Marijos Nekaltąjį Prasidėjimą paskelbė popiežius Pijus IX 1854 m. gruodžio 8 d.,

Labai svarbu suvokti, kad Marijos Nekaltasis prasidėjimas yra vien tik Jėzaus atpirkimo nuopelnas. Vien tik dėl Jėzaus aukos Jo Motina iš anksto buvo apsaugota nuo nuodėmės. Žydai Dievo buvimą siejo su Sandoros skrynja, kurioje jie laikė 10 Dievo įsakymų, kelyje į Pažadėtąją žemę iškritusių maną ir Aarono lazda. Mergelė Marija yra Bažnyčios Tėvų lyginama su skrynja, kuri savyje sutalpino patį Dievą, amžinąją Danguos Duoną. Todėl jos kūnas ir siela buvo apsaugoti nuo bet kokio netyrumo, nuo bet kokio šešėlio.

Marijos Nekaltasis Prasidėjimas yra Dievo sandoros su mumis ženklas. Kristaus nuopelnų dėka mes visi esame pašaukti paveldėti Dievo Karalystės.

974 metais, minint Nekaltojo Prasidėjimo dogmos paskelbimo 120-ąsias metines, popiežius Paulius VI toje iškilmėje kalbėjo: *Šiandien mes esame kupini nuostabos ir kartu didžiosios laimės: vienintelis kūrinys, tik vienintelis, bet vienas iš mūsų, kuris turėjo tapti Dievo Motina, buvo Kristus atpirkta išankstiniu laiku, atstatant jos pirmąją tobulumą, būdingą ir kilnų; kūrinys, kuris buvo „malonėmis apdovanotas“, moteris, „palaiminta tarp visų moterų“. Jos vardas yra Marija. Ir būtent Marijos stebuklas padeda mums atnaujinti supratimą, kad mes esame Dievo veikimo tobuli kūriniai, iš kurių „Marija yra nepaliestas ir tyriausias pavyzdys“.*

Į Amžinybę pakviesta LUMA garbės narė

A † A
STASĖ VANAGAITĖ
PETERSONIENĖ

Nuoširdžiausiai užjaučiame šeimą ir artimuosius.
Mūsų širdys gedi su Jumis.

LUMA moterys

<http://draugokalendarius.org>

Minint LR generalinio konsulato New Yorke 90-metį

Maloniai kviečiame į šiai progai skirtos
ekspozicijos atidarymą ir susitikimą su
Lietuvos Respublikos ambasadoriumi JAV
ROLANDU KRIŠČIŪNU.

Renginio metu koncertuos gitaristas
JONAS KUBLICKAS

Minėjimas vyks 2016 m. gruodžio 12 d.,
pirmadienį, 6:30 val. vakaro
420 Fifth Ave., 3Rd Floor,
New York, NY 10044

Prašome registruotis el. paštu: ny.renginiai@urm.lt

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPA

+ Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visą pasaulio šalį, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų
630-774-2136

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Šiuo metu jau surinkinėjame siuntas kalėdoms!

Siuntinių Priėmimo Vietos

- Atlantic Express Centrinis Ofisas**
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000
- Rūta**
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882
- Florist Queen**
1620 Pebblewood Lane Naperville, IL 60563
Tel: 630-450-2014
- Eurus Deli**
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290
- Biomed**
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676
- Always with Flowers (Royal Petal Inc.)**
1138 B.S. State St., Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339
- Excel Insurance**
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700
- Romanian American Network**
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710
- Granitex**
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838
- Atlantic Express Chicago**
2715 W. 71 St. Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-2655
- Real Exteriors**
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155
- Lithuanian Plaza**
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866
- Galos Caves**
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701
- Kunigaikščių Užėiga**
6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622
- Biomed 2**
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430
- Kalyna**
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766
- Continental USA**
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Sekmadienį, gruodžio 11 d., kviečiame** į Čikagos Mokslo ir pramonės muziejų (Museum of Science and Industry), kur 2:45 val. p. p. vyks lietuviškų kalėdinių tradicijų programa. Tai – muziejaus programos „Kalėdos pasaulyje ir šviesų šventė“ dalis. Programą atliks „Lietuvos Vyčių“ (vad. L. Ringienė) bei „Suktinio“ (vad. G. Kniežienė) šokėjai ir jauna solistė Agnė Giedraitytė. Kasmetinėje eglučių parodoje, kaip ir per pastaruosius 60 metų, spindės lietuviška eglutė (puošta Sue Radavich-Whalen). Muziejaus adresas: 5700 South Lake Shore Drive, Chicago, IL. Laukiame visų!

■ **Gruodžio 11 d., sekmadienį, 4:30 val.** p. p. PLC Fondo salėje (14911 127th St., Lemont, IL 60439) kviečiame visus į „Švelniukų šalį“ miuziklą! Kiekvieno mažojo žiūrovo laukia siurprizas-dovanėlė! Bilietus galite įsigyti lietuviškose parduotuvėse. Daugiau informacijos el. paštu popchorassvajone@gmail.com arba paskambinus tel. 630-936-7745.

■ **Gruodžio 12 d., pirmadienį, 6:30 val.**

v. minint LR generalinio konsulato New Yorke 90-metį, maloniai kviečiame į šiai progai skirtos ekspozicijos atidarymą (420 Fifth Ave., 3rd Floor, New York, NY 10018) ir susitikimą su Lietuvos Respublikos ambasadoriumi JAV Rolandu Kriščiūnu.

■ **Gruodžio 17 d., šeštadienį, 6 val. v. Moose Lodge** (51 Madison St., Riverhead, NY 11901) visus visus, didelius ir mažus, JAV LB Rytinio Long Island apylinkė maloniai kviečia į labai smagią ir linksmą Kalėdinę šventę „Muzikinės Kalėdos“ kartu su muzikantu-DJ Eugenijumi Disevičiumi. Labai prašome užsisakyti vietas ir susimokėti iki gruodžio 12 d., pirm., el. paštu: rasamaja@gmail.com arba tel. 631-764-1932.

■ **Gruodžio 31 d., šeštadienį, 8 val. v. Šv. Kazimiero parapijos didžiojoje salėje** (3855 Evans St., LA, CA 90029) kviečiame visus sutikti Naujuosius metus! Svečiuose lankysis grupė „Studija“. Bus šventinė vakarienė, veiks baras. Užsisakyti vietas galite paskambinus tel. 323-360-7786 (Ričardas).

Geriausia kalėdinė dovana – DRAUGAS
Tai pažinčių ir susitikimų vieta
Padovanokite lietuvišką pasaulį!
www.draugas.org
www.facebook.com/draugolaikrastis

ateitininkų KŪČIOS

sekmadienį, gruodžio 18d.
Jaunimo centre
1 v.p.p.

Kainos

\$0 vaikams 8 m. ir jaunesniems (veltui)
 \$10 jaunučiams, moksleiviams,
 studentams
 \$20 suaugusiems
 \$15 pensininkams

Registruoja dr. Ona Daugirdienė

630-325-3277
 oadaugirdas@hotmail.com

Prašome registruotis iki gruodžio 11d.

Advokatas

VYTENIS LIETUVNINKAS
 4536 W. 63 Street
 Chicago, IL 60629
 (Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais
 įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
 Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
 2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

CHRISTMAS CONCERT
 Aliya Cycon, Allegra Cramer, Simona Minns

DECEMBER 20th 7:30PM @ LILYPAD INMAN
 (1353 Cambridge St. Cambridge, MA 02139)

Come celebrate the end of a successful semester and enjoy cozy holiday vibes, complete with wine and snacks. The three of us decided to bring our unique stringed instruments and voices together to create holiday magic and celebrate Aliya's 23rd birthday! Tickets: \$10, \$5 (with student ID)

Simona Minns kviečia į Kalėdinį koncertą,
kuris vyks gruodžio 20 d. 7:30 val. v.
Lilypad Inman, 1353 Cambridge St.,
Cambridge, MA 02139.

Leiskite mažutėliams
 ateiti pas mane...

BIBLINĖ STOVYKLA
2016 gruodžio 27 ir 28 d.
9 v.r. - 5 v.p.p.
Nuo pirmo iki šešto skyriaus

Ruošia Pal. Jurgio Matulaičio Misija

Turint klausimų kreipkitės į ses. Laimutę:
 seslaimute@gmail.com arba (630) 243-1070

Registracija iki gruodžio 19 d.